

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

B. WAHLSTRÖMS UNGDOMSBÖCKER

Kathrine
Lie.

Lilla
guvernanten

Allmänna Sektionen

Pedag.
Barnb.

sv. 44
1025-

LIBRARY OF
THE UNIVERSITY OF TORONTO

BIBLIOTEK · GÖTTINGEN

Allmä

Pe
Ba

KATHRINE LIE
LILLA GVERNANTEN

Av *KATHRINE LIE*
har utkommit:

MOSTER SARAS
SKYDDSLING

LILLA GUYER-
NANTEN

LILLA FRÖKEN
DORIT

KATHRINE LIE

LILLA GUVERNANTEN

BERÄTTELSE FÖR FLICKOR

BEMYNDIGAD ÖVERSÄTT-
NING FRÅN NORSKA AV

EBBA NORDENADLER

ANDRA UPPLAGAN

B. WAHLSTRÖMS BOKFÖRLAG

B. Wahlströms Förlagstryckeri - Stockholm 1931.

LILLA GUVERNANTEN

FÖRSTA KAPITLET.

Brit låg på sin säng med huvudet nerborrat i kudden och snyftade och grät. Hon var både djupt besviken och i högsta grad förnärad och tyckte, att hon blivit skamligt och orättvist behandlad. Hon hade då verkligen förtjänt en liten belöning nu, därför att hon läst så flitigt och klarat sin studentexamen med så fint betyg. Men så var det alltid här hemma. Hon borde tacka för att det gått bra, precis som om det inte varit hennes egen förtjänst.

I våras hade mor till hälften lovat, att hon skulle få vara med på fotvandringen, men nu sade hon blankt nej. De hade inte råd; så lät det jämt och samt. Alla andra hade råd till allt möjligt, men inte de själva.

Och nu skulle Mimi och Elly ut på fotvandringen, men hon måste följa med familjen till deras lilla

tråkiga sommarstuga ute vid fjorden, där hon tillbragt var eviga sommar det ena året efter det andra. Men tänk hur roligt de andra skulle få!

Tårarna började strömma på nytt, och hon snyftade så högt, att fru Warming, som satt i rummet bredvid, skakade på huvudet. Flickebarnet hade då ett obändigt lynne. Den som inte kan behärska sig och ta misräkningar och motgångar med undergivenhet, får det svårt här i världen.

Fru Warming suckade djupt. Det var väl hennes eget fel, som inte i tid lärt Brit att styra sitt lynne, men när skulle hon ha haft tid med det, så mycket som hon alltid haft att göra med alla småbarn, som kommit så tätt på varandra. Förresten gjordes det inte så stor affär av barnuppfostran på den tid hennes egna barn voro små. Man uppfostrade sina barn som man själv blivit uppfostrad, men nu var det ju en hel vetenskap att vara mor.

Bara nu Brit ville låta bli att gå till far med detta. Stackars Henrik, han var alldeles för svag för barnen och skydde inga uppoffringar för deras skull. Om Brit nu anförtrodde honom sin misräkning skulle han säkert skaffa sig extra arbete och sitta uppe och plita långt in på sommarnätterna för att skaffa pengar till utflykten.

Nej, Brit måste foga sig. Noga betänkt vore det nog nyttigt för henne att komma ut bland

främmande människor och se att alla andra inte hade det så präktigt som hon inbillade sig. Det var sannerligen obegripligt, varifrån flickungen fått så stora pretantioner. Inte var det här hemma, men det berodde väl på de fina väninnorna, skolan, tidsandan —

Hon hade kanske varit litet för hård mot Brit, men barnet behövde höra några allvarliga ord, och hon hade fått sträng tillsägelse att inte plåga sin far med detta. Brits anmärkning, att de här hemma aldrig hade råd till ett dugg var nästan oförsämmande och förtjänade sitt straff.

Fru Warming lyfte upp huvudet och lyssnade. Det hade blivit så förfärligt tyst där inne hos Brit. Hon måste göra sig ärende in och se efter, hur det nu var fatt.

Hon öppnade försiktigt dörren och såg, att Brit somnat. Det lilla vackra huvudet med det ljusa shinglade håret låg vänt åt sidan. Ögonlocken voro rödsvullna av all gråt, och då och då snyftade hon till i sömnen.

Fru Warming stod och såg ned på sin flicka. Visst unnade hon barnen både ett och annat, men någon hänsyn måste tagas till Henrik, som slet och släpade för dem alla.

Medan hon satt och sydde mognade hos henne tanken att försöka skaffa Brit en plats hos främ-

mande människor. Det skulle absolut vara nyttigt för tösen och en stor lättnad för hushållet, som måste skötas med sträng sparsamhet, och dessutom borde ju skolstudierna, som kostat dem så mycket också inbringa någonting. Hon skulle tala därom med Henrik och höra sig för bland vänner och bekanta. Naturligtvis ville hon inte låta Brit komma till vem som helst. Det fanns gott om platser i fina och hyggliga familjer, och Brit var rask och duktig och hade ju tagit en finfin studentexamen.

*

*

*

Brit gick långsamt hemåt i sommarkvällens skymning. Det var sent. Hon visste att klockan var mycket över tio, men det gjorde henne det samma. De fingo banna henne så mycket de ville; hon var ju student och inte längre en skolflicka, och hon måtte väl ha lov att komma hem, när det passade henne.

Stegen blevo allt långsammare, ju mer hon närmade sig gatan, vid vilken de bodde. Måtte ändå mor inte vara mycket förargad. Det var ju överenskommet att hon skulle vara hemma klockan tio.

Det hade varit både tråkigt och förargligt att tala om för Mimi och Elly, att hon inte kunde följa med på fotvandringen.

— Det må jag säga var tarvligt, hade Elly sagt. Vi hade ju kommit överens att följas åt. Och Brit måste hitta på någon ursäkt, och för att det inte skulle se alltför fattigt ut hade hon tillagt, att hon kanske skulle få göra en Köpenhamnsresa med sin far.

— Usch, det är väl inget nöje att resa till Köpenhamn mitt på sommaren! hade Mimi utropat.

Och så berättade de två väninnorna, att de gjort upp med Alf och hans syster att mötas uppe på Randsverk och sedan fortsätta utflykten till fots.

Brit stirrade ner i gatan, ty ögonen voro tårfyllda, och det hade varit så förargligt, om någon sett att hon gick och grät. Men alltsammans var ju så förskräckligt ledsamt, och det blev bara plågsamt att dag efter dag följa dem i tankarna. De vandrade i väg glada och muntra och fingo säkert vara med om många lustiga äventyr, medan hon satt nere i Solstugan och inte hade något att förströ sig med hela guds långa dagen.

— Kom hit ut litet, Brit! ropade hennes mor från balkongen, då Brit trädde in i vardagsrummet.

Brit drog en lättnadens suck. Hon hörde på rös-

ten, att mor inte var ond. Både far, mor och Ove sutto ute på balkongen. Fritz och Gerda hade redan lagt sig.

— Kom och sätt dig här, Brit, sade modern vänligt och gjorde plats åt henne. Vi sitter just och funderar, om du inte har lust att komma bort litet — få en lätt plats i en snäll och god familj.

— Vad för slags plats? frågade Brit förskräckt.

— Som guvernant förstås. Läsa med några barn.

Brit var så häpen, att hon inte fick fram ett ord till svar. Fadern gav henne ett snabbt ögonkast och sade:

— Om du inte har lust, så vet du, att du kan vänta, tills du kanske kan få någon lämplig sysselsättning här i staden.

— Det tycker inte jag, sade fru Warming lungt. Det vore bara nyttigt och bra för Brit att komma in i andra förhållanden.

Brit såg på sin mor.

— Det här är svaret på vad jag sa i eftermiddags, var hennes tysta tanke, men högt sade hon:

— Men det måste i så fall vara mindre barn.

— Stackars ungar, mumlade Ove.

Alla låtsade, som om de inte hört honom.

— Det faller av sig själv, att vi måste se till, att du får en lämplig och bra plats. Vi ämnar verk-

ligen inte släppa av dig till vem som helst, kära barn.

Då Brit låg i sin säng, började hon tycka, att det var en i grund och botten förtjusande plan. Hon skulle förtjäna pengar och spara ihop av dem, så att hon kunde få vara med om en fotvandring nästa år. Mimi skulle nog komma med också då, ty hennes far var både snäll och förmögen. Förresten vore det bara roligt att komma i en främmande familj, bara hon inte hamnade på något ensligt ställe ute på landet, för det måste vara gräsligt tråkigt att bo långt borta från andra människor. Men det var ju så sant, om hon inte trivdes, kunde hon komma hem igen hade fadern sagt.

*

*

*

Innan de flyttade ut till Solstugan, annonserade fru Warming, men Brit tyckte inte om, att det i annonsen stod »en anspråkslös ung flicka». Folk skulle kanske inbilla sig, att vad som helst kunde vara nog åt henne. Emellertid gick Brit i stor spänning de första dagarna, men inte ett enda svar kom på annonsen.

— Nu ser du, mor, sade hon, att folk tycker som

jag, att en »anspråkslös flicka» inte är nå'nting att stå efter.

— Meningarna om den saken är lyckligtvis delade, svarade modern lugnt.

Då de varit en vecka i Solstugan kom fadern hem med ett brev. Det var kort och rakt på sak och lydde som följer:

»Jag vill gärna ha den unga flicka, som säger sig vara anspråkslös, till lärarinna för min tolv-åriga sondotter Cornelia, som bor på Ramsborgs gård. Lönen är 80 kronor i månaden

Högaktningsfullt

C o r n e l i a R a m m.»

Fru Warming och Brit blevo stående och stirrade på varandra.

— Det var kort och gott det där, anmärkte herr Warming.

— Ja, men jag vet vem brevskriverskan är, en rik och i högsta grad originell gammal dam. Hon bor inte själv på Ramsborg, utan där bor sonen Johannes Ramm, uppfinnaren, du vet, vars uppfinningar aldrig blir till någon nytta. Men den lön, hon bjuder, är ganska rundlig, tycker jag.

— Ja tänk, ropade Brit förtjust, om jag stan-

nar där ett år, så har jag förtjänat niohundrasextio kronor.

— Pyttsan! utbrast Ove. Jag gissar att vi har dig hemma igen, innan första månaden gått.

— Då får du allt gissa på nytt, herr viktig-petter. Men om du är snäll, skall jag ge dig tio öre i månadspengar, retades Brit.

Men Ove lät bara höra en fnysning till svar.

Fru Warming skrev själv till gamla fru Ramm och fick ett mycket älskvärt svar. Brit fick platsen på villkor, att hon stannade ett helt läsår, och hennes uppgift blev »att stoppa så mycket vetande i ungen, som hon tålde, sak samma på vilket sätt hon fick det i sig, och dessutom ta sig litet an det försummade barnet.»

Brit kände sig med ens många år äldre, och det förvånade henne, att de andra sommargästerna där ute inte märkte med vilken värdighet hon rörde sig. Student eller Guvernant Brit Warming, skrev hon om och om igen bara för att se, hur det tog sig ut. För övrigt fick hon mycket att göra, ty hennes mor ville, att hon skulle vara väl försedd både med klänningar och underkläder.

Brit sydde och gnodde, och det ena färdiga plagget efter det andra lades ned i kofferten. Fru Warming kände sig rentav rörd, då hon såg på sin stora flicka, som blev allt snällare och med-

görigare ju mer man nalkades den sista augusti, då hon skulle lämna hemmet. Hon retades inte ens mer med Ove, och så snart Fritz och Gerda bådo henne om något, lade hon tålmodigt arbetet ifrån sig, alltid villig att deltaga i deras lekar. Aldrig mer behövde fru Warming säga till henne:

— Ja, men jag bad dig att göra det strax och inte om en timme, vilket hon annars så ofta måste göra. Ja, fru Warming anförtrodde till och med sin man, att det verkligen gjorde henne gott att åter höra det käcka, glada tonfallet i Brits röst.

Det sved nog litet i hjärtat, då det kom brev-kort från Mimi och Elly, som berättade hur roligt de hade, men Brit hade så mycket att bestyra, att hon snart glömde bort hela fotvandringen.

Det var en vacker, varm augustieftermiddag, då Brits tåg gled ut från stationen. Hon viftade allt vad hon kunde, och far och mor viftade tillbaka, medan tårarna trillade utför Gerdas kinder. Fritz höll sig tapper, fast han alltid annars brukade göra precis som Gerda gjorde, och Ove viftade med mössan och såg manhaftig ut, fast han hade en klump i halsen. Men det var det lyckligtvis ingen som såg.

Ju längre tåget rusade norrut, dess mer mulnade himmeln, och då det äntligen stannade vid den lilla stad, där Brit skulle stiga av, föll ett tätt

och fint duggregn. Det var tämligen skumt, och Brit steg beklämd av tåget. Det var, minsann, inte så lätt att i detta skumrask få tag uti en obekant människa.

ANDRA KAPITLET.

Gamla fru Ramm hade skrivit, att Brit skulle vända sig till den »äldste och fulaste mansperson hon såg på tåget. Det är han, som är både kusk och gårdskarl på Ramsborg», hade hon tillagt. Det var inte precis någon tillförlitlig beskrivning tyckte Brit, ty alla manspersoner hon såg stå och hänga på perrongen voro fula och gamla. Hon ställde sig under en lykta och visade därmed tydligt, att hon väntade på någon, men ingen tycktes lägga märke till henne.

Nu började det bli folktomt på perrongen, och hon gick beslutsamt bort till en stationskarl.

— Vet ni möjligtvis var kusken från Ramsborg brukar vänta? frågade hon.

Mannen såg smått förbluffad ut och tog sig en funderare.

— Jaså — gamle Hans? Ja han står där borta, och han pekade på en krokent gubbe, som i det samma snöt sig i fingrarna.

— God afton, sade Brit och gick fram till honom. Är ni från Ramsborg? Jag är fröken Warming, den nya guvernanten, tillade hon med värdighet.

— Hjärtanes, du var inte gammal, du — go' afton, go' afton, ja, välkommen då, skull' jag väl säje, sade gamle Hans och räckte fram handen. Hur ogärna Brit än ville, måste hon beröra denna hand, som hon nyss så tydligt sett hade brukats som näsduk.

Brit klättrade upp i kärnan, som väntade på andra sidan stationsbyggningen, spände upp paraplyet och väntade på att gamle Hans skulle sätta sig upp bredvid henne.

Äntligen bar det av. Så länge de skramlade över gatorna satt Hans tyst, men när de kommit ut på landsvägen, vände han på huvudet och sade:

— Det var väl vackert väder i sta'n?

— Ja, det var det, svarade Brit.

— Kunde tro det.

Slutligen veko de av på en sidoväg, en stund därefter körde de in genom en grind och så stannade kärnan utanför ett hus.

— Du ska gå in genom den där döra, sa gamle Hans.

Det här var inget vidare vänligt mottagande, tänkte Brit. Kolmörkt överallt. — De kunde åtminstone ha kostat på sig att tända ett ljus, mumlade hon förargad och trevade sig uppför den mörka stentrappan. Porten stod öppen, och hon kom in i en lång, mörk gång, där hon knappt kunde se handen för ögonen. Vart skulle hon gå? Hon satte ifrån sig resväskan, medan hon stirrade in i mörkret.

Plötsligt hörde hon ett svagt buller och såg långt borta en ljusstråle.

— Nå, där kommer då äntligen någon, tänkte hon och stod stilla och väntade.

Så småningom dök en lång, skräckinjagande gestalt upp, en högrest, mager man med ett ljus i handen. Brit tryckte sig tätt intill väggen och stirrade på honom. Det var inte utan att hennes hjärta klappade litet hårdare, ty det var en allt annat än tilltalande skepnad hon såg. Kragen på den långa grå rocken var uppslagen högt över öronen, och en lång, mager hals med ett stort adamsäpple lyste tydligt i skenet från ljuset, som han höll upp framför sig. Det grå, yviga håret var uppstruket, och de stora glasögonen som voro

uppskjutna i pannan, förskönade inte det magra, gråbleka ansiktet.

Brit stod tyst och stilla som en råtta, med handen hårt sluten kring paraplyet till dess smällandet av nergångna tofflor dött bort.

— Hu, så hemsk den där såg ut, tänkte hon och trevade sig vidare fram i mörkret. I det fladdrande ljuskenet hade hon sett en dörr. Ja, där var den mycket riktigt.

Hon famlade efter låset, dörren gick upp, och nu stod hon i ett rum, som också var mörkt, men här urskilde hon åtminstone ett fönster på motsatta väggen, och till vänster nere på golvet såg hon en ljusstrimma.

Brit gick mot denna, som hon såg härleda sig från en dörrspringa och knackade på.

Dörren flög upp, och en liten flicka stirrade ut i mörkret.

— God afton, sade Brit. Jag är Brit Warming.

Den lilla flickan neg och smålog. En äldre dam med magert, gulblekt ansikte reste sig upp från det runda matsalsbordet, som täcktes av en skrynklig duk, och gick bort till Brit.

— God afton, sade hon och räckte den unga flickan handen. Jag är ingenjörens kusin, Ingertha Ramm, fröken Ramm, rättade hon sig.

— Det var väldigt så fort ni har kört. Jag

trodde inte ni skulle komma på länge än, sade den lilla flickan, tog Brit vid handen och drog henne längre in i rummet.

— Det är väl du, som heter Cornelia och som jag skall läsa med? frågade Brit och såg ner på det lilla ivriga ansiktet, som lyftes mot henne med ett förväntansfullt leende.

— Häng er kappa över en av stolarna, sade fröken Ramm.

Brit såg sig om. Det stora, halvmörka rummet upplystes av ett så underligt, rödaktigt ljus. Hon vände blicken mot hänglampan. Nej, sannerligen var det inte en fotogenlampa! Brit såg förvånad på den gammalmodiga inrättningen, som bara kastade sitt ljus rätt ned på bordet, över vilken den hängde.

Det var ett vanvårdat och skräpigt rum med trasiga tapeter. På nästan var stol låg det någonting — kläder, böcker och tidningar. Duken som täckte bara halva bordet var skrynklig och fläckig. Tallrikar, knivar och gafflar voro placerade hur som helst, och på en gammal nött bricka, som ursprungligen varit svart, stod en liten emaljerad tekanna och en flottig tehuv.

— Kom nu och sätt er och drick en kopp te. Jag tror, att det ännu är varmt, och fröken kände på den ljumma tekannan.

Hon hällde i en kopp ljumt och svagt te, och sköt brickan, på vilken också syntes en assiett smör, en ostbit och en mjuk brödkaka över till Brit, som satte sig vid bordet och tog för sig av den oaptitliga anrättningen.

— När ni ätit, får ni gå och hälsa på Connys mor, sade fröken Ramm. Hon är sängliggande.

— Är hon sjuk? frågade Brit.

— Hon tillbringar i varje fall större delen av sin tid i sängen, svarade fröken Ramm torrt.

Brit såg förvånad på henne.

— Mamma är alltid så trött, inföll Conny raskt. Jag heter Cornelia, men det är bara farmor, som kallar mig så. Alla andra säger Conny, upplyste hon småleende.

Brit såg på henne och nickade vänligt. Det var en liten söt unge med mörka ögon och mörkt, kortklippt hår, och Brit tänkte för sig själv, att detta lilla flickebarn var det enda tilltalande, hon hittills sett i detta besynnerliga hus.

Brit kunde inte glömma den skrämmande uppenbarelsen hon mött ute i korridoren, men hon tyckte, att hon inte utan vidare kunde fråga vem det var. När Conny märkte, att Brit redan druckit sitt te, steg hon hastigt upp och sade ivrigt:

— Kom nu, så går vi till mamma, och så tog

hon sin lärarinna i handen och drog henne med sig till en dörr.

Brit stannade på tröskeln nästan bländad av det starka ljussken, som strömmade mot henne, då dörren öppnades.

I en stor säng låg en dam med ettrigt gult hår och iklädd en ljusröd morgonrock. Ett rött siden-täcke som nog en gång i tiden varit elegant men nu var illa medfaret, låg utbrett över sängen.

— God afton, sade damen men en vänlig nick. Det gör mig ont, att jag icke är uppe och tar emot er, fröken Warming, men jag är alltid så klen och trött.

Brit gick fram till sängen och tryckte fru Ramms hand.

— Sätt er, sade denna och pekade på en stol bredvid sängen. Brit satte sig, och Conny kröp upp i sängen från motsatta sidan. Conny, har vi inte något gott att bjuda fröken Warming på? Jo, vänta! Och hon tog en stor, elegant choklad-ask från det överfyllda nattduksbordet och bjöd Brit och Conny.

— Jag är rädd att fröken skall komma att tycka, att det är bra tyst och tråkigt här, fortsatte hon. Ni förstår nog, att ett hem där husmodern ständigt är sjuk inte kan bli ett mönsterhem. Vi har ju Ingertha, men — hon ryckte på axlarna. Min

man lever i en värld för sig med sina böcker och uppfinningar, så att honom får vi inte ofta se.

— Gud ske lov för det, tänkte Brit, om det nu var honom jag mötte i korridoren.

— Ja, men nu kommer ju farbror Per snart, inföll Conny.

— Ja, Per brukar emellanåt se till gårdens skötsel, tillade fru Ramm. Han är min mans yngre bror.

Brit smålog endast till svar under det att hon tyst tänkte, att besöket av brodern till den spökfigur hon sett, omöjligt kunde vara någonting att glädja sig åt.

— Vi är så gammaldags här på Ramsborg, fortsatte fru Ramm, då hon märkte att Brit såg sig omkring. Vi har till exempel inte elektriskt ljus, det är för skarpt och hårt för mitt stackars huvud. Men jag avskyr de stora, mörka rummen här, och därför har jag så många lampor jag kan ha här inne, fast Ingertha grälar över att hon måste putsa och fylla dem.

— Har fru Ramm uppgjort någon bestämd plan efter vilken jag skall lägga undervisningen? frågade Brit, som tyckte det var bäst att få veta litet om vad som väntades av henne.

— Plan! Nej, bevara mig väl! Ni vet nog själv vad en flickunge i den åldern bör plugga i sig.

Allt det där överlämnar jag helt och hållet åt er själv, kära ni. Om jag finge också det att grubbla på, skulle mitt stackars huvud sprängas i tusen bitar. Hon tog sig med båda händerna om huvudet. Är ni road av läsning, fröken — vad var det nu ni hette?

— Kalla mig Brit, det går både fort och lätt, svarade Brit leende. Ja, jag tycker förskräckligt mycket om böcker. Fru Ramm har en hel mängd, ser jag.

— Ja, tänk om vi inte hade böcker! Vad skulle jag då ta mig till hela den långa dagen! Men nu har jag visst i det närmaste läst alla böcker i den här ynkliga lilla sta'n.

— Du har åtminstone fröken Ramms lånbibliotek, mamma, sade Conny.

— Jag kan ju själv inte gå dit, och Hildas — vår ensamjungfru och allt i alla — smak i fråga om böcker är inte precis densamma som min.

— Jag kan kanske hjälpa er att välja ut några, när jag får veta vilka slags böcker ni tycker bäst om, sade Brit.

— Å, så snällt av er. Ni skall få se, att ni kommer att bli en riktig välsignelse för oss alla. Ingertha har faktiskt nekat att skaffa mig lektyr. Hon påstår, att om jag inte hade något att läsa, skulle jag stiga upp. Har man nånsin hört så'na

dumheter! Och om jag också var uppe, vad i all världen skulle jag ta mig till hela guds långa dagen! Till på köpet måste jag då ständigt ha hennes trumpna ansikte framför mig.

— Det är kanske bäst, att vi inte stör fru Ramm längre, sade Brit och reste sig.

— Stör! Jag som nästan aldrig sover. Jag försäkrar, att det i stället piggar upp mig att se ert glada, vänliga ansikte. Sätt er igen och berätta litet om er själv. Har ni syskon?

Brit blev varm om hjärtat och berättade om dem alla där hemma, far och mor och Ove och tvillingarna, och medan hon talade, tänkte hon på hur de just nu sutto tillsammans i det trevliga vardagsrummet, var och en upptagen av sitt; mor stoppade naturligtvis strumpor och far läste tidningen. Gerda stickade kanske på tumvantarna, som Fritz och hon skulle ha när vintern kom, och Ove pratade som vanligt om idrott eller satt och lyssnade i radio. De språkade nog också om henne och undrade hur hon hade det. Ögonen fylldes av tårar, och för att fru Ramm inte skulle se det, steg hon upp och tittade på en fotografi av en ung, vacker dam.

— Vem är det? frågade hon och passade på att snyta sig.

— Det är jag själv i en av mina glansroller —

Ragnhild i Sven Dyrings hem, svarade fru Ramm.

— Ä, har ni varit skådespelerska! Brit vände sig om och såg häpen på henne. Var det inte förfärligt roligt?

— Jo, men jag måste sluta vid teatern, då jag gifte mig — svärmor fordrade det, och hon suckade tungt. Men vet ni vad jag tror, Brit? Jag tror, att vi bli riktigt goda vänner. Vi tre skola bilda en hemlig förening, som går ut på att ni två dricker kaffe här inne hos mig, och så ska vi ha riktigt goda kakor, Ingertha må säga vad hon vill.

TREDJE KAPITLET.

Brit satte sig förskräckt upp i sängen.

Vad var det, som hade väckt henne?

Huit! Huit Huit!

Hon sprang resolut upp ur sängen och drog upp rullgardinen.

En stor fågel flög upp från ett träd och flög med tunga vingslag inåt skogen.

Vad kunde det vara för fågel, som skrek så otäckt? Genom fönstret såg hon en gammal träd-

gård och en massa träd. Nej men, var det inte äpplen, som hängde på grenarna! Ack, om hon hade några av dem, de sågo så röda och frestande ut.

Jaså, det såg alltså ut så här på Ramsborg. Trädgården föreföll tämligen vanskött, fruktträden voro mossbelupna, och stammarna sköto direkt upp ur gräset.

Det såg ut, som om ingenting var som det borde på den här gården. Hon drog ner rullgardinen — till och med den var trasig. Å, vad det skulle ha kliat i fingrarna på mor att få laga den, om hon sett hur den såg ut!

Då Brit öppnade fönstret, märkte hon att det fanns rester av en spaljé på väggen ända upp till fönstret. Det hade varit en lätt sak att klättra ner på den och plocka några äpplen, men det passade nog inte för en guvernant, och förresten var det kanske förbjudet att röra frukten. Hon stängde suckande fönstret och kröp åter ner i sängen; den åtminstone var det inget fel med. Hon låg en stund och tänkte på allt vad hon upplevat om kvällen, och så somnade hon.

Då Brit vaknade och såg på sitt armbandsur, upptäckte hon till sin förskräckelse, att klockan var halv nio.

Du milde tid, så sent det var! De skulle väl

börja lektionerna klockan nio. Hon klädde sig så fort hon någonsin kunde. Tänk om de sutto och väntade på henne och hon redan första dagen kom försent!

Så där ja — det fanns ingen tvål. Hon öppnade brådskande resväskan; jo, mor hade verkligen lagt en tvål i tvålasken. Det var ljuvligt att ha en mor, som tänkte på allting.

Hon öppnade dörren och gick ut i korridoren. Om hon nu bara kunde hitta rätta dörren. Nåja, utför trappan måste hon i varje fall gå.

Hon kom in i en stor, öde korridor, där det hängde några ytterkläder. Ja visst, det var här hon mött den besynnerlige mannen. Hon gick samma väg som kvällen förut, och där var mycket riktigt matsalen, men ingen levande varelse syntes till.

Det var sig likt som kvällen förut. Brickan med den emaljerade kannan och koppen som hon druckit ur stodo fortfarande kvar på bordet.

Hon plockade ihop sakerna på brickan för att bära ut dem i köket, som hon väl skulle kunna ta rätt på.

I slutet av korridoren fanns en dörr och innanför den hörde hon, att någon gick.

— God morgon, sade Brit till en äldre tjänarinna, som stod med ryggen vänd mot henne, då

hon sköt upp dörren. Ni är ju Hilda, eller hur? Och jag är den nya guvernanten, Brit Warming.

— Men vad skall ni göra med brickan, då? frågade Hilda, tydligen högst förvånad.

— Jag ville bara hjälpa till litet, svarade Brit, nedslagen av mottagandet.

— Jösses då, ja, det finns det gott tillfälle till här på gården. Jaså, det är fröken, som ska lära Conny bokvett. Ja, ja, ni är inte så värst gammal, ni heller. Det blir bara en till att passa upp på. De sista orden tänkte hon ofrivilligt högt.

— Skall jag duka frukostbordet? frågade Brit. Hilda tittade häpen på henne.

— Hjärtans gärna. Men det var onödigt att ni knogade ut allt det där, som ska in igen.

— Allt det där, tänkte Brit, det vill säga smör-assietten, ostbiten och sockerskålen. Kanske vi skall lägga upp litet mera smör? sade hon högt.

— Ung ä' hon, men omtänksam, tänkte Hilda åter högt.

— Är de andra inte uppstigna än?

— Nej, för allan del. Frun stiger förresten aldrig upp. Ingenjören är visst mest uppe både natt och dag, men kaffe vill han ha klockan halv sju, och fröken och Conny äter som det faller sig.

— Men Hilda åtminstone är tidigt i farten, sade Brit leende.

— Ja, jag måste ju mjölka korna klockan sex. En kan inte lura kriterterna på tiden, inte.

Under tiden hade Hilda plockat på brickan vad som ögonskenligt skulle in till frukosten, varpå Brit bar in den igen.

Hon betraktade missmodigt den skrynkliga och fläckiga duken, men insåg att det var klokast att inte redan första dagen vara påflugen och be om en ren duk.

Sedan hon dukat bordet så ordentligt och prydligt hon kunde, tog hon sig för att se sig litet omkring i huset. Bredvid matsalen låg ett mindre rum, som vette utåt trädgården.

Brit öppnade dörren till verandan, och den milda, fuktiga luften strömmade in.

Det var ett trevligt litet rum, som nog en gång varit riktigt prydligt, men nu var tyget på de vita möblerna nött och fläckigt. På ömse sidor av en svart marmorkamin stod en länstol. Över kaminen och nästan uppe vid taket hängde en spegel, men stora fläckar syntes i glaset och en spricka gick tvärs över det. Nästa rum som var betydligt större, hade stora tunga möbler klädda med röd, urblekt och illa medfaren plysch. Framför dörrarna hängde tjocka, röda plyschdraperier, och i ena hörnet stod en gammal dammig flygel av mahogny. På väggarna hängde tavlor och ett stort bågformigt

fönster upptog hela ena väggen. Detta var synbarligen ämnat att fyllas med krukväxter, men nu fanns inte ens en kruka där.

— Det här rummet har säkerligen en gång varit mycket prydligt och fint, tänkte Brit, men nu tycks det inte finnas någon, som försöker hålla allt i stånd.

Hon gick fram och tittade på en stor tavla, som var en kopia av ett gammalt konstverk. På motsatta väggen hängde ett porträtt i oljefärg av en dam i svart sidenklänning med ett vitt spetsgarnityr. Hon hade skarpa bruna ögon och högt uppsatt hår. På en platta under porträttet stod »Cornelia Ramm 1880».

— Det är väl Connys farmor, tänkte hon.

Tätt bredvid satt ett målat herrporträtt. Han var yngre än damen men mycket lik henne.

— Det där är antagligen farbror Per, var Brits tysta tanke, för den besynnerliga herrn jag såg i går kväll, kan det inte vara. Så här bra har han nog aldrig sett ut.

Det kändes underligt att spatsera omkring på detta sätt i ett fullständigt främmande hus, vars rum gävo intryck av att aldrig ha varit bebodda. Om hon bara haft en dammhandduk, skulle hon ha dammat de stora mahognyborden, men det fick vara så länge. Mor hade förmanat henne att vara

hjälpssam, och här fanns det, minsann, åtskilligt att hjälpa till med.

Brit märkte plötsligt, att det ena plyschförhänget rörde sig, och när hon sköt den åt sidan stod Conny där, blyg och förlägen.

— Gog morgon, Conny.

— God morgon, fröken, svarade Conny och neg.

— Du får gärna säga Brit, så kan jag inbilla mig, att du är min syster Gerda. Ni är ungefär lika stora.

— Å, tack så mycket, sade Conny förtjust.

— Men nu måste vi för all del börja läsningen, utbrast Brit förskräckt vid tanken på att klockan nog var mycket över nio.

— Asch, de kan vi göra precis när vi själva vill, sade Conny trankilt. Men nu måste vi gå ut och äta frukost.

Denna var inte ett dugg bättre än kvällsvarden, enda skillnaden var att teet var utbytt mot grå-blaskigt och svagt kaffe.

När de frampå förmiddagen knogade igenom geografilektionen, trängde en härlig doft av stekt kött in i matsalen.

— Vi får åtminstone något gott till middagen, tänke Brit förnöjd, men när hon strax därefter gick genom köket, stod där på bordet en inbjudande bricka med ägg, kaffe och läckra små kotletter.

Hilda märkte Brits smått förvånade min och sade hastigt:

— Frun är så klen, att hon måste få extra mat, annars får hon inte ner en bit.

Detta var väl konstigt. — Mor ville aldrig ha bättre mat än vi andra, om hon så var sjuk, tänkte Brit. Hon såg inte till någon annan än Conny av familjen före middagen, men då behagade tant Ingertha visa sig. De satte sig åter framför den skrynkliga duken, och var och en fick en stor tallrik gröt.

Brit var hungrig, och därför smakade gröten bra.

— Ni är kanske inte van vid så enkel kost, sade tant Ingertha, men i annonsen fäste sig gamla fru Ramm särskilt vid ordet »anspråkslös», vilket hon ju betonade i sitt svarsbrev, varför ni nog var beredd på, att vi inte lever i överflöd. Ja, nog får vi nöja oss med tarvlig husmanskost, men hon där inne skall ha alla möjliga läckerheter —

— Jag för min del tycker om gröt, sade Brit hastigt.

— När farbror Per är här, får vi alltid så mycket gott, inföll Conny. Du må tro, Brit, att han är snäll, i somras fick jag en hel krona av honom.

— Är det meningen, att jag skall äta utan sked? frågade tant Ingertha förnärmat. Hilda börjar bli

oförlåtligt glömsk. Hon tänker aldrig på oss andra, men passar upp bara på henne där inne, som om hon vore en prinsessa.

— Jag skall gå efter en sked, bara jag får veta var de ligger, erbjöd Brit sig tjänstaktigt.

— Tack, men jag gör det hellre själv, och fröken Ramm gick bort till byffén och tog fram en sked.

— Hur är det, ska inte äpplena plockas ner? undrade Brit. Jag har sett, att de sitter kvar på träden än.

— Nej, vet ni, den saken får Per sköta om. Jag äter för min del aldrig äpplen, för jag får alltid ont i magen av dem. De får gärna för mig sitta och ruttna på träden. Jag kan verkligen inte åta mig att svara för äpplena också.

— Också! tänkte Brit. Undrar vad hon annars svarar för.

Tant Ingertha steg upp från bordet.

— Ja, nu skall väl Conny läsa sina läxor, men vad tänker ni göra, fröken Warming? Jag för min del skall ta mig en grundlig middagslur, och klockan fem dricker vi kaffe.

— Brit och jag ska dricka kaffe inne hos mamma, upplyste Conny.

— Så-å. Tant Ingertha seglade ut genom dörren utan ett ord vidare.

Brit såg frågande på Conny.

— Kanske hon inte tyckte om det? Hon kan väl också dricka kaffe med oss andra inne hos din mor.

— Nej, svarade Conny och skakade på huvudet. Mamma blir sjuk bara av att se tant Ingertha, och tant säger, att hon inte tål luften inne hos mamma.

— Kom, så går du och jag och plockar ner äpplena, föreslog Brit. Det vore förargligt om de rutnade eller frös bort, bara för att vi inte tar reda på dem. De felfria virar vi in i papper och ställer dem i en låda i källaren, så håller de sig nog friska till jul.

— O, så roligt! ropade Conny förtjust. Jag brukar äta äpplen om hösten, så att jag är färdig att spricka.

— Varför säljer ni inte era äpplen? undrade Brit.

— Säljer? Ja, det vet jag inte. Kan man göra det?

— Kanske farbror Per inte skulle tycka om det?

— Han säger, att han är led på alla äpplen, som finns här, men han brukar ta med sig en låda till farmor.

Brit och Conny sutto på gräsplanen och sorterade äpplen, då Hilda kom ut till dem.

— Jag skulle hälsa från frun, att ni ska komma

in och dricka kaffe, sade hon. Men varför i all världens dar gör ni så där för? frågade hon häpen, då hon såg, att Brit virade in somliga äpplen i tidningspapper och försiktigt lade dem i en korg.

— Jag väljer ut de vackraste åt gamla fru Ramm och oss själva, och så kokar vi de andra till äppelmos, svarade Brit.

— Vem ska göra det? undrade Hilda, som synbarligen inte tyckte om detta påhitt.

— Det skall jag gärna göra, svarade Brit. Jag kan laga så goda äppelkakor, må Hilda tro.

— Hon kan visst litet av varje, mumlade Hilda liksom för sig själv.

Det var riktigt hemtrevligt inne hos fru Ramm. Eftermiddagssolen sken in genom fönsterna, och framför sängen stod kaffebordet dukat med små prydliga koppar och ett fat med färskt wienerbröd.

— Å-å! Conny stirrade häpen på all denna oanade härlighet, men så ropade hon med ens så högt, som om fru Ramm befunnit sig i ett annat hus:

— Mamma, Brit vill sälja äpplen!

Brit såg helt förlägen ut.

— Jag tyckte bara, att det vore bättre att sälja frukten än att låta den ligga och ruttna på marken, sade hon blygt.

— Ni är sannerligen företagsam, ni Brit. Ja, det är förresten ett bra förslag, vi behöver minsann få litet extra förtjänst här i huset.

— Ja, men ni tycker kanske inte om det? frågade Brit försiktigtvis.

— Tycker om! Klära ni, vi är bara tacksamma för att ni vill hjälpa oss med ett och annat.

— Tror ni, att ingenjören och fröken Ramm och — och farbror Per säger detsamma?

— Min man ser ingenting. Om ni så målade hela huset himmelsblått, skulle han inte märka det. Ingertha är så lat, att hon aldrig rör så mycket som ett finger till någonting nyttigt, och förresten har hon ingenting att säga till om. Det är bara Hilda det kan bli tal om. Håll er väl med Hilda, för hon är den som har mest att säga här i huset.

— Brit försökte föra planen för undervisningen på tal, men då slog fru Ramm dövörat till, och då hon undrade om hon inte borde gå ner till skolan och resonera med lärarinnan, fick hon till svar ett otåligt:

— Gör som ni själv tycker, Brit. Ni är så nitisk och duktig, att vi överlåter allt åt er.

Fru Ramm började nu berätta om sitt teaterliv, och Brit och Conny lyssnade roade och intresserade till allt det hon hade att förtälja. Hon var så ivrig och gestikulerade så våldsamt, att sängen skakade

under henne. Brit kunde inte begripa vad det egentligen var för en sjukdom fru Ramm led av, ty maken till livlig patient hade hon aldrig sett.

När Brit och Conny kommo tillbaka till matsalen, stod ingenjören där. Det var verkligen honom som Brit sett i korridoren kvällen förut. Han var klädd i samma långa, grå rock och såg lika besynnerlig ut som då med sitt uppstrukna grå hår och de stora glasögonen.

— Pappa det här är Brit! ropade Conny Du må tro, att hon är snäll och rar!

Ingenjören vände sig om.

— Men Conny då, sade han, du måste säga fröken Warming.

— Nej, hon har själv bett mig och mamma att kalla henne Brit.

Ingenjören smålog ett underligt, litet ansträngt leende, som dock förskönade hans ansikte, och Brit lade märke till, att det kom ett vekt uttryck i de bruna ögonen, då han såg på sin lilla flicka.

— Välkommen hit, fröken, sade han och räckte henne sin hand, som var vit och välvårdad. Jag hoppas, att ni inte skall få alltför tråkigt hos oss.

— Nej för all del, svarade Brit glättigt, här är så mycket att göra som intresserar mig. Fru Ramm har lovat att jag också får ta del i husliga bestyr, och sådant roar mig mycket.

— Det var en ovanlig ung dam, som är road av arbete. Här i huset finns det nog gott om den varan, men när min bror kommer, blir det litet muntrare för er.

— Per! tänkte Brit. Ja, hans bekantskap längtar jag inte alls efter, och när ingenjören gått, frågade hon Conny:

— Hur gammal är egentligen farbror Per?

— Å, han är väldigt gammal. Han är nog lika gammal som pappa, men man kan prata med honom, förstår du, och det kan man inte med pappa.

FJÄRDE KAPITLET.

»Ramsborg den 5 september.

Kära mamma!

Tack för brevet och alla goda råd. Jag är så glad, att du säger, att jag kan hugga i när det behövs, för det kliar riktigt i fingrarna på mig att få ändra ett och annat.

Maten är fortfarande väldigt dålig; ena dagen

gröt, den andra salt fisk. Vi har en hel tunna som farmor Ramm skickat hit. I söndags fick vi soppa och kokt kött, men det smakade inte alls så gott som hemma.

Jag har gjort i ordning rågmjölsklister, som du skrev om, och lagat de trasiga tapeterna i matsalen. På några ställen är de alldeles borta, men jag hittade på en sort på vinden, som är nästan lik de andra. Ringleddningen, som hänger utefter väggen har jag fäst med små stift; den ringer förstås inte, men nu ser det åtminstone ordentligt ut. Och nu tänker jag ta itu med de röda plyschmöblerna. Portiärerna är så långa, att jag kan klippa av ett stycke och laga soffan och stolarna med.

Jag har lyckats genomdriva, att vi om kvällarna sitter i det lilla trädgårdsrummet. Där finns en präktig kamin, och ved är det gott om, alltså sitter Conny och jag där inne, steker äpplen och läser högt. Fröken Ramm tyckte till att börja med inte om det utan höll fortfarande till i den gräsligt otrevliga matsalen och läste tidningen från början till slut. Men nu har hon dragit sig in till oss och sitter i soffan och lägger patiens. Hon säger nästan aldrig ett ord, men det är i alla fall trevligt, att det finns en människa till i dessa ödsliga, tomma rum.

Conny är fortfarande söt, men du skulle bara se, hur illa och lustigt hon är klädd. Hon är ungefär

lika lång som Gerda, och om du finge tid att klippa ett mönster åt mig efter Gerdas klänningar, skulle jag försöka att sy en åt henne. Hon har sin födelsedag i december, och då kan hon få den till present. Jag har sålt en stor korg äpplen till handelsmannen i byn, och för de tio kronor jag fick, skall jag köpa ett klänningstyg åt Conny. Räcker inte pengarna, så lägger jag väl till litet av mina egna. Det finns ingen, som frågar om saker och ting här, de tar dem bara som de kommer.

Min lön fick jag genom — Hilda. Gamla fru Ramm skickar henne pengarna var månad, och så gör hon räkenskap för dem. I sista brevet hade »gamlingen», som Hilda kallar henne, varit ond för att »frun» fått för mycket. Men »frun» är Hilda mycket svag för; hon får god och omväxlande mat, medan vi andra väl snart förgås av den evinnerliga gröten och salta fisken. Å, den här förskräckliga mjölkmaten! Vi måste ta reda på mjölken, säger Hilda, men när den här märkvärdige farbror Per kommer, ska jag fråga honom, om vi inte kan få sälja litet av den och köpa annan mat i stället. Jag gruvar mig förskäckligt för farbror Pers besök; han är visst både sträng och bestämd. Han är nummer ett här, så kommer Hilda, unga fru Ramm, tant Ingertha, Conny, gamle Hans och allra sist ingenjören. Jag har aldrig tänkt mig, att man kan ta så

litet hänsyn till en man, som i alla fall är husets herre. Ingertha är den enda, som visar honom vänlighet. Conny är närmast rädd för honom, och kan du tänka dig, jag har aldrig sett honom gå in i sin hustrus rum.

Hon är förresten bra underlig, vet du mor. Jag tror inte att hon alls är sjuk; det ser ut, som hon ligger till sängs, bara för att hon har tråkigt och tycker om att ligga och drömma om forna tiders härlighet. Härondagen ville hon, att jag och Conny skulle klä ut oss och spela komedi för henne, men jag svarade, att för sådant hade jag absolut inga anlag, och då sa' hon spydigt: 'Nå, det är nästan bra, att det åtminstone finns något, som ni inte duger till.'

Nu närmar sig tiden för farbror Pers ankomst, och det är för väl, att han kommer och ser till gården en smula, för ännu står säden ute och frukten sitter kvar på träden. Jag tror knappt, att någon mer än Conny gläder sig åt hans besök.

Det märks tydligt, att fru Ramm rentav grubar sig, och Hilda säger, att det blir ett fasligt schå. Ingertha är nog den enda, som tar det med ro, men det gör hon visst med allt, och så kan hon kanske få skvallra på fru Ramm. De två är nämligen väldigt osams och hackar alltid på varandra.

Ingenjören säger, att han hoppas det blir munt-

rare för mig, då hans bror kommer. Ja, nog är det troligt! Han är nästan lika gammal som ingenjören och mycket lik honom, som denne såg ut, då han var yngre. Det vet jag, för det hänger ett oljefärgs-porträtt av honom i trädgårdsrummet.

Jag har hittat en gammal symaskin uppe på vinden, och den tog jag ned och smorde, och nu går den riktigt bra. Jag har sytt ihop de långa revorna på gardinerna i trädgårdsrummet, men så kom det hälsning från fru Ramm, att hennes huvud inte tålde vid slamret. Jag flyttade alltså maskinen upp på mitt rum, och där kan jag omöjligt störa henne. Jag tycker, att fröken Ramm kunde hålla litet ordning här i huset, men hon har aldrig tid med något, för hon lägger jämt och samt patiens.

Ja, adjö nu, lilla kära mamma och må så gott. Skriv, om du tycker jag gör rätt i att försöka göra litet nytta på ett eller annat sätt. Min skyldighet är ju bara att läsa med Conny, men det är verkligen plågsamt att se hur mycket som förfares bara genom slarv och oordentlighet.

Hälsa pappa, Ove och tvillingarna från din
stora flicka.»

FEMTE KAPITLET.

Brit stod i brygghuset och tvättade själv sina kläder, ty hon ville inte skaffa Hilda mer arbete än hon redan hade. Conny satt bredvid på en låda och pratade, då en bil susade in på gårdsplanen.

En ung sportklädd herre sprang ur bilen.

— Vem i all världen kan det vara? utbrast Brit häpen och strök såplöddret av sina bara armar.

— Farbror Per! ropade Conny, sprang ut och rusade mot honom. Han lyfte henne högt i vädret och svängde henne runt.

När han satte ner henne igen, tog hon hans hand och drog honom med sig till den öppna brygghusdörren.

— Kom och hälsa på Brit! ropade hon. Brit, det här är farbror Per.

Brit rodnade. Usch, så förargligt, här stod hon med Hildas stora köksförkläde på sig, våt och varm! Hon stirrade förbluffad på den unge mannen. Tänk, att farbror Per såg ut på det sättet! Hon som trott, att det var hans porträtt som hängde därinne. Det här var ju en vacker ung herre i modern och trevlig sportkostym.

— Jaså, detta är den mycket omtalade fröken Warming, sade Per Ramm och bugade sig. Men vad i all världen gör fröken här? Hör detta också till en guvernants plikter?

Han såg undrande på tvättbaljan och Brits stora förkläde.

— Å, det är bara mina egna kläder, svarade Brit förlägen.

— Men måste ni tvätta dem själv? Kan inte Hilda göra det?

— Hilda har så mycket att göra ändå, och jag far inte illa av en liten tvätt. Det är tvärtom en nyttig motion.

Brit hade nu torkat händerna och tagit av sig förklädet.

— God dag, sade hon och räckte honom handen.

Han stod och tittade på henne med cigarretten vippande i mungipan.

— Ni tycks duga till litet av varje ni, fröken. Både min mor och jag blev faktiskt imponerade av Connys sista brev. Både stil och stavning —

— Ja, men jag skrev först kladd, och den rättade Brit, avbröt Conny.

— Nå, då så, och Per Ramm drog på munnen. Brevet innehöll egentligen ingenting annat än en skildring av allt vad denna underbara Brit har företagit sig, tillade han retsamt.

— Jag ändrade inte innehållet, för jag tyckte det kunde vara som det var, sade Brit förargad. När jag skriver hem, talar jag också mycket om Conny. Men vill ni inte stiga in?

Hon stängde brygghusdörren, och alla tre gingo upp mot byggningen.

— Hur trivs ni här, fröken? frågade Ramm.

— Utmärkt. Jag tycker om att själv bestämma saker och ting, och det får jag göra här.

— Ni menar i fråga om undervisningen?

— Ja, det också, men jag har fått tillåtelse av fru Ramm att även styra med ett och annat inomhus.

Brit tyckte det var bäst att så fort som möjligt förbereda farbror Per, som tydligen var högsta myndigheten här på gården, på det intrång hon gjort.

— Ja, då får ni åtskilligt att ta itu med, ty här behövs det säkert mer än på andra ställen en ordnande hand.

— Det är åtskilligt jag ville tala med er om, svarade Brit. Jag har många planer och förslag, men kan naturligtvis inte göra något utan högste chefens tillstånd.

— Skall det vara jag, det?

— Ja, är ni inte det, då?

— Låt då höra allt vad ni har på hjärtat. Jag brinner av nyfikenhet.

— Så bråttom är det ändå inte. Förresten blir ni väl här en tid — i varje fall minst ett par dar.

— Jag stannar, till dess jag slutat vad jag har att göra.

De hade kommit in i trädgårdsrummet, och Brit började göra eld i kaminen.

— Conny, säg till Hilda, att vi vill ha kaffet hit in och hälsa din mor, att vi fått främmande och att du och jag dricker kaffe här inne.

— Främmande! upprepade Ramm skrattande.

— Förlåt, jag glömde, att jag är mer främmande här än ni. Men när man dagligen går och stökar och ställer i ett hus, känner man sig snart nog som hemma.

— Det är vänligt av er att ta det på det sättet. Jag, för min del, har aldrig sett ett otrevligare hem. Men ni har redan lyckats få det litet hemtrevligare. Vad har ni egentligen gjort med det här rummet? undrade han och lät blicken glida över det.

— Jag har bara sytt ihop de värsta revorna och hängt upp rena gardiner. Tänk, jag som trodde, att ni var en gammal herre!

— Varför det?

— Jo, allt vad jag hört om er tydde på, att ni var så klok och förnuftig, och alla har så stor respekt för er, och så sa Conny, att ni inte var mycket

yngre än ingenjören, och att oljefärgsporträttet var ni själv.

— Det är min bror i yngre år och målades före hans stora missräkning. Och vad Connys uppgift angår, så vet ni ju, att barn inte har ett begrepp om ålder. De tycker att alla, som är över tjugu år är urgamla.

— Vad är det för en missräkning ni talade om?

— Min bror sysslar beständigt med att göra uppfinningar. Det är inte mycket bevänt med någon av dem, men en gång gjorde han verkligen en riktigt bra uppfinning, men innan han hann göra den känd, förekom han av en annan man, som fått samma idé som han själv, och naturligtvis var denne mans uppfinning långt överlägsen hans egen. Det tog honom hårt, och dessutom hade denna uppfinning kostat honom en massa pengar.

— Det måste ha varit fruktansvärt för honom.

— Och ändå tycker jag, att hans äktenskap borde vara en ännu större besvikelse.

— Så-å —

— Jag talar öppenhjärtigt till er, fast jag aldrig sett er förr, men av allt att döma tycks ni äga både gott förstånd och hjärta, och då inser ni nog, att detta giftermål varit ett ohyggligt misstag. Hon stod ju långt under honom i bildning, men det hade inte betytt så mycket, om det bara annars varit nå-

got bevänt med henne. Hon ligger till sängs av pur lättja och håglöshet. Hennes teaterfasoner imponerar inte på oss; hon är lika frisk, som någonsin ni och jag.

— Var hon en framstående skådespelerska?

— Långt därifrån. Hon var en gång en fjärde klassens aktris, som såg bra ut, och hon följde med en landsortstrupp. Men mor fordrade, att hon skulle överge teatern, i annat fall skulle underhållet dras in. Ja, nu har jag kanske varit alltför meddelsam, men allt detta har ni antagligen redan kommit underfund med.

— Jag trodde, att hon var en ryktbar artist. Hon talar gärna om sina kolossala triumfer.

— Ni har nog märkt, att hon är utrustad med en synnerligt livlig fantasi.

En stunds tystnad uppstod. Brit lade in mera ved i kaminen, medan hon tänkte, att det var föga vackert av en sväger att tala så om sin brors hustru. Stackare, hon kände sig väl olycklig, och ingenjören var upptagen av sina uppfinningar och försummade följaktligen sin hustru.

Ramm tände en ny cigarrett.

— Det är något jag ville be er om, men ni får inte skratta åt mig, började Brit litet tveksamt. Jag ville så gärna få några kökshanddukar.

— Några kökshanddukar! utbrast Per Ramm förbluffad, och så skrattade han högt.

— Ja, se där, jag visste väl, att ni skulle skratta, men saken är den, att jag upptäckt, att när dukarna inte längre kan användas inne på matbordet, så använder Hilda dem att torka disken på, och det går ju rakt inte an. Ni förstår nog själv, att dukarna blir alldeles förstörda och nästan omöjliga att få rena igen.

Det märktes tydligt, att denna sak låg Brit varmt om hjärtat.

— Jag skall be att få lämna er pengar, så är ni nog snäll och själv köper vad som behövs.

— Tack, jag skall noga skriva upp vart öre, jag ger ut.

— Det behövs visst inte. Jag är fullkomligt viss om att den underbara Brit skall använda pengarna på ett mycket förståndigt sätt.

Brit låtsade, som om hon inte hörde, vad han sade.

Fröken Ramm kom nu in, åtföljd av Conny och Hilda, som bar kaffebrickan. Brit såg till sin förundran, att Hilda gräddat våfflor.

— Mamma blev stött för att vi inte skulle dricka kaffe inne hos henne, förklarade Conny. Hon frågade om inte farbror Per också ville komma.

— Nej tack, vi stannar här, svarade han kort.

— Conny, sade Brit plötsligt, spring upp och fråga pappa, om han inte vill komma ner och dricka kaffe med oss och hälsa på farbror.

— Pappa! upprepade Conny förvånad.

— Ja, han skall få sitta i den här bekväma stolen vid kaminen.

— Asch, vad tjänar det till att bråka om det, sade tant Ingertha otåligt. Vi vet väl alla, att Johannes helst vill vara i fred.

— Gå du, Conny.

Per Ramm märkte, att Ingerthas anmärkning gjort Brit förlägen.

— Eftersom det skall bli en så idyllisk familjefest, tycker jag, att fröken Warming borde skicka bud efter Emily också, sade Ingertha i försmädlig ton.

— Det skulle nog inte löna sig. Fru Ramm stiger säkert inte upp för att dricka en kopp kaffe, svarade Brit lugnt.

Per Ramm såg på Brit. Ja, hon var duktig, så ung hon var — lugn och behärskad.

— Nå, Ingertha, går patiensen ut? Vad tänker du på, när du lägger den?

— Beständigt på Johannes nyaste uppfinning. Han håller på med en liten apelsinskalningsmaskin, och om den blir lyckad, så kommer den att inbringa miljoner. Största svårigheten ligger i apelsinernas

olika storlek och tjockskalighet, men han klarar nog den också, bara han får tid på sig.

— Tänk, pappa ville gärna komma!

Conny kom instörtande för att omtala denna märkvärdiga nyhet.

— Det var väl snällt. Brit satte kaffekannen på kaminen för att hålla den varm.

— Det var naturligtvis för att hälsa på dig, Per. Ingertha samlade ihop korten i detsamma ingenjören öppnade dörren.

— God dag, Per. Hur står det till med mor?

— Hon hälsade så mycket. För tillfället har hon känning av sin gikt, annars hade hon följt med mig, men nu blir detta en senare fråga.

— Varför i all världen skulle tant Cornelia komma hit? undrade Ingertha. Hon säger ju, att ett besök på Ramsborg alltid tar på humöret.

— Jag tror, att hon vill ta sig en titt på fröken Warming, svarade Per och såg småleende på Brit.

— Sätt er i den här bekväma länstolen, ingenjör Ramm, sade Brit och låtsade som om hon inte hörde vad Per Ramm sade. Vill inte ni servera kaffet, fröken Ramm?

— Nej tack, det är inte jag som bjuder. Det är ju ni, fröken, som ställt till med det här, och då får ni också åta er besväret.

— Med nöje, svarade Brit och slog i kopparna.

Pers blick uttryckte beundran. Ja, den här unga flickan förstod sig verkligen på att sprida hemtrevnad omkring sig. Han kunde inte påminna sig, att det någonsin förr varit så trevligt på Ramsborg som nu. Det hade aldrig funnits någon sammanhållning, var och en hade gått sin egen väg, och ingen passade på måltiderna utan åt, som det föll sig. Hon måtte komma från ett harmoniskt och lyckligt hem, annars hade hon inte förstått konsten att samla alla omkring sig.

De hade suttit och språkat en stund, då Hilda stack in huvudet genom dörren och sade:

— Jag tror det är bäst att fröknarna tittar in till frun ett tag. Hon är så över sej given.

Ingenjören reste sig nervöst.

— Kanske — jag — började han.

Brit såg det trötta, oroliga uttrycket i hans ansikte och skyndade sig därför att säga:

— Jag skall gärna gå — och var redan borta vid dörren.

Fru Ramm låg i sin säng och storgrät.

— Har ni blivit sämre, fru Ramm? frågade Brit oroligt.

— Här får jag ligga alldeles ensam — ingen bryr sig om mig, snyftade hon.

Brit satte sig vid sängen.

— Vi talade just om att be er komma in till oss, men jag trodde, att ni var för klen att stiga upp. Kan ni inte komma nu? Jag skall hjälpa er. Er man har också kommit ner.

— Johannes!

Fru Emily satte sig upprätt i sängen, så häpen blev hon.

— Ja, vi sitter alla inne i trädgårdsrummet. Försök att stiga upp, fru Ramm, sade Brit övertalande.

— Å nej, jag förstår nog, att det är Per, som hindrat er att komma in till mig. Han unnar mig inte er vänskap och vill ta er ifrån mig. Så där är de alltid — han och hans mor.

— Nu är ni verkligen oresonlig, fru Ramm. Er svåger har väl intet intresse av att stifta ofrid oss emellan.

— Vägrade han kanske inte att komma in till mig?

— Jo — men —

— Ja, där ser ni. Det är på order av modern. Å, ni vet inte, ni, hur elak hon alltid varit mot mig. Och tårarna strömmade på nytt.

Brit tänkte, att fru Ramm bar sig åt precis som en själsväldig barnunge, och att gamla fru Ramm nog kunde ha skäl att vara missnöjd med sin son-

hustru, om det nu verkligen var sant, att hon inte gitte stiga upp.

— Tala om för mig, fru Ramm, vad det egentligen är som fattas er.

— Å, jag är övernervös. Mina nerver är totalt slut, de står inte ut med den iskalla atmosfären här på Ramsborg. Alla hatar mig — ingen håller av mig.

— Nu är ni återigen oresonlig, fru Ramm. Ni har åtminstone Conny — och — och Hilda och mig, och alla tre tycker så mycket om er, därför att ni är så rar och snäll mot oss. Men man måste ju ge något själv för att andra skall bry sig om en, och om ni försökte stiga upp och styra och ställa litet för de andra här, tror ni inte då —

— Så där ja. Ni tror inte heller, att jag är sjuk. Jag orkar ju inte stiga upp, och så grät hon på nytt.

— Ni vill kanske inte, svarade Brit men ångrade sig strax och strök vänligt fru Ramms hand, medan hon brådskande fortsatte: Om ni bara gjorde ett litet försök att stiga upp i dag, så gick det kanske bättre redan i morgon. Ni kunde ju till att börja med stanna kvar i ert rum, om ni inte tror, att ni orkar gå längre.

— Nej, svarade fru Emily och blev med ens lugn och sansad, det är bäst som det är. Här på Ramsborg kan det i alla fall inte bli glatt och muntert.

Det är inte värt att bjuda till, luften omkring en är alltför kylig, och hon tände en cigarrett. Jag förstår inte, att ni står ut att vara här. Det måste vara oerhört tråkigt för en ung flicka.

Hon blåste ut röken i ringar och låg och följde dem med ögonen.

— Jag tycker att Conny är så söt och rar, och hon behöver verkligen sällskap och att någon tar hand om henne.

— Ni är en underlig ung flicka — på något vis gammalmodig i sätt och tankegång. Vi var helt annorlunda på min tid, tillade hon med en suck.

Lyckligtvis inte alla, tänkte Brit, och hennes tankar gingo ofrivilligt till hennes egen verksamma och flitiga mor.

När hon kom tillbaka till trädgårdsrummet fanns ingen kvar mer än Conny som satt och rörde om i den slocknande kaminbrasan.

— Är mamma sjuk, Brit.

— Ja, men hon känner sig bättre nu.

— Vad är hysteri för någonting?

Brit kastade en snabb och forskande blick på henne.

— Det är en nervös sjukdom, svarade hon kort.

— Farbror Per, sa, att mamma led av hysteri, och det trodde tant Ingertha också.

— Vart har de andra tagit vägen? frågade Brit.

— Jag vet inte. När du gått, gick allesammans sin väg. Kan jag inte få våfflor, som är kvar?

— Det är klart, att du får dem, svarade Brit vänligt.

SJÄTTE KAPITLET.

Brit och Conny hade lektion i matsalen en förmiddag, då Per Ramm kom in.

— Jag hörde av gamle Hans era funderingar, fröken Warming om att sälja mjölk härifrån. Hur har ni kommit på den tanken? Jag trodde att den gick åt här i hushållet, för det kan ju inte bli så mycket mjölk från tre kor.

— Jo för all del, svarade Brit med en suck, det blir på tok för mycket.

— Vad menar ni med det?

— Jo, det är för mycket, om det är meningen att vi skall använda alltsammans här på gården. Vi förgås snart av gröt och annan mjölkmat, och inte heller kan det vara någon mening med att föda upp svinn med nysilad mjölk.

— Får de mjölken?

— Ja visst. Jag har sett att var gång Hilda mjölkar håller hon ett fullt ämbar i gristråget. Grisarna är hennes stolthet, och präktiga blir de ju av den myckna mjölken, men ekonomiskt kan det väl inte vara. Om vi sålde det mesta av mjölken, slapp vi dessutom att ständigt äta gröt.

— Jag har inte fått gröt mer en gång, sedan jag kom hit.

— Nej, därför att vi har annan matsedel, då ni är här. Det är på er mors befallning säger Hilda.

— Fröken är alltså missnöjd med maten?

Brit blev röd av förtrytelse.

— Nej, svarar hon häftigt, men jag är missnöjd med hur illa allt är ordnat. Vi borde få sälja mjölken och köpa annan mat istället för pengarna, så slapp vi att dag efter dag äta gröt eller saltad fisk. Finns det inte något som heter skörbjugg och som man får av för enformig kost?

Per Ramm skrattade.

— Den sjukdomen tror jag inte ni riskerar. Låt mig nu höra ert förslag!

— Jag skall äta mig att vara i ladugården och mäta upp mjölken, när Hilda mjölkar, och så kan vi annonsera, att vi säljer mjölk. Jag skall sköta om alltihop, så att Hilda slipper besväret. Jag har frågat Hans, om han ville köra omkring med mjölken, men han svarade blankt nej.

— Här tycks en revolution förberedas i all tysthet, sade Per skrattande. Och återigen är det den underbara Brit, som är i farten; och han gick småleende sin väg.

Brit blev så ond, att hon darrade i hela kroppen. Usch, så otrevlig han var! Det var väl inte för att hon var missbelåten för egen del, som hon ville göra det bättre för dem alla. Det var oordningen och slöseriet, som retat henne.

— Vi slutar nu för i dag, Conny, sade hon och slog igen boken. Den där spydige herrn hade förgat henne så, att hon tappat lusten att fortsätta lektionen. Hon skulle minsann strunta i alltsammans. Vad gjorde det henne, om allt gick på tok på Ramsborg; förresten kunde hon lyckligtvis resa sin väg, när året var slut och slippa ifrån eländet. Men så var det ju Conny, den lilla stackarn — om hon bara kunde ta henne med sig!

Det knackade på dörren, och en av lärarinnorna i realskolan trädde in.

— Goddag, fröken Warming, jag kommer för att tala litet med er om Connys undervisning. Rektorn bad mig gå hit, för ni hade ju varit och sökt honom för en tid sedan. Jag har tagit med mig ett schema och redogörelse för den kurs vi läser efter.

Hon såg sig nyfiket omkring. Ramsborg och dess

invånare var ett aldrig sinande samtalsämne i den lilla staden.

— Det var gränslöst snällt av er att besvära er med att gå ända hit, sade Brit. Var så god och stig in i salongen.

— Ni har ju ingen telefon här, svarade lärarinnan leende. Jag begriper inte hur ni kan klara er utan den.

— Vi lever så mycket för oss själva, svarade Brit kort.

Lärarynnans blick gled nyfiket runt omkring salongen, och Brit ångrade, att hon inte fört henne in i trädgårdsrummet, som var litet hemtrevligare. Usch, nu skulle hon väl berätta i stan om hur vanvårdat allt såg ut.

— Det måste vara gräsligt ensligt för er här uppe. Vill ni inte vara med i vår klubb? Ni är ju också en slags lärarinna, så att jag tror nog, att jag kan få er invald.

— Tusen tack för er vänlighet, svarade Brit, men det blir så tomt för Conny, då jag är borta.

— Ni kan väl ändå inte ta era guvernantsplikter så högtidligt, att ni inte törs disponera ens över era kvällar?

Brit satte sig på den allra mest trasiga stolen, så att åtminstone den var skyld.

— Jag trivs så bra här, sade hon. Alla är så snälla och vänliga mot mig.

— Men nog måste det vara ledsamt, att frun i huset ständigt är sjuk. Vad fattas henne egentligen.

Lärrarinnans ögon stirrade forskande på Brit.

— Hon har ont i benen, svarade Brit hastigt, men om jag nu får se på läsplanen, så är ni kanske vänlig och ger mig ett och annat råd.

— Ni ser så ung ut, så att det här är väl er första plats? Ögonen hade nu glidit bort till soffan med den långa revan i sitsen. Ack, om jag bara lagat den, tänkte Brit, men hon hade föresatt sig att vänta, tills Per Ramm rest, så skulle han åtminstone inte få det att nojsa med.

— Jag blev student i år. Att ni har så många tyska lektioner? Hon gjorde allt, vad hon kunde för att draga den andras uppmärksamhet från soffan.

Brit drog ett djupt andetag av lättnad, då lärarinnan gått. Hon hade sett sig omkring på ett så otrevligt och nyfiket sätt.

— Conny, sade hon därpå beslutsamt, skall du och jag laga övertyget på möblerna?

— Ä, så livat! Men tror du, att vi kan det?

— Ja då, på soffan drar vi bara ihop de värsta revorna. Det är värre med stolarna, för de måste

lappas, men vi klipper en remsa av portiärerna, för de behöver då inte släpa på golvet. Du kan ta soffan. Sy ihop revorna så fint du kan med små täta stygn.

Båda två lågo på knä och lappade och lagade, då dörren öppnades, och Per Ramm stack in huvudet.

— Jaså, det är här, ni håller till, fröken Warming. Jag har talat med både Hilda och Hans om mjölken — men vad i all världen håller ni nu på med? Är ni sadelmakare också? Det är ju verkligt rörande, att Ramsborgs misär plågar er personligen.

Brit såg på honom. Var det hans mening att vara ironisk?

— Det är nog bara ett arv från min mor, att jag inte tycker om att se trasor.

— Er mor måste vara en utmärkt kvinna, som uppfostrat sin dotter till så stor verksamhetsiver.

— Min mor är förstklassig i alla avseenden, svärade Brit kort.

— Det vore väl, om man kunde säga detsamma om alla mödrar. Det behövs så väl, i synnerhet här i huset.

Så där ja, nu kom han igen med sina pikar mot fru Ramm. Att han inte kunde låta bli, åtminstone då Conny var närvarande.

— Man kan ju inte begära, att en sjuk människa skall arbeta. Men hur blev det med mjölken?

— Hans säger, att varken Blackens eller hans egna ben står ut med mjölkkörning, men Hilda har äntligen gått in på att mjölken får säljas, bara hon slipper ha något att göra därmed. Det blir mödosamt för er att stiga upp så tidigt var morgon.

— Det skall jag nog klara, men får jag lov att använda pengarna som jag själv vill?

— Naturligtvis.

— Då skall jag lämna Hilda förteckningen på vad jag köper upp, så att hon kan skicka den till er mor på samma gång som sina egna räkenskaper.

Han gjorde en lätt bugning.

— Tusen tack på egna och familjens vägnar. Men nu gäller det först att få kunder. Hilda sa, att ni var — inte underbar — men en rivande jäntunge, tillade han retsamt.

— Tack, för att ni fick Hilda att ge med sig. Jag var rädd för att hon skulle sätta sig på tvären för grisarnas skull.

— Ni påminner mig om prinsessan, som aldrig ville gå sysslolös, sade han leende.

— Då är väl ni Askepotten, då. Jag har förresten alltsedan jag första gången hörde talas om honom tyckt, att han var en förskräckligt lat och otrevlig person.

Per Ramm svängde om på klacken och lämnade rummet.

Kors i all sin dar, nu hade hon bestämt varit gräsligt oförskämd! Men han borde väl begripa, att det inte var en pik åt honom, eftersom hon inte kände honom eller hans arbete.

— Hör du Conny, vad är farbror Per egentligen? frågade hon.

— Är? Han är hos farmor.

— Ja, men han måste väl vara någonting. Din far till exempel, är ingenjör. Vad gör din farbror för något, när han inte är här?

— Det vet jag inte. Jag tror inte, att han gör någonting alls.

Under de närmaste dagarna såg Brit knappt en skymt av Per Ramm — han visade sig inte ens vid måltiderna. Fröken Ramm berättade att han lejt folk och drev på arbetet med väldig fart, så att han skulle kunna få resa hem så fort som möjligt. Förresten var det ju angeläget att begagna sig av det vackra vädret.

Mjölkförsäljningen visade sig vara en god idé, och kunder strömmade till från alla villor i närheten. Ramsborg hade förr i världen varit en stor egendom med vidsträckt jordområde, men så småningom hade den ena jordlotten efter den andra försålts, och villor hade uppförts på tomterna. Nu fanns det bara

så mycket jord kvar, att gården kunde föda Blacken och tre kor.

Brit var tidigt på benen om mornarna. Redan klockan halv sju stod hon i ladugården och mätte upp och delade ut mjölken samt antecknade vad varje kund fått. Det var inte så litet besvär, ty det upprepades två gånger om dagen, men Brit gav inte tappt. Per Ramm skulle inte få nöjet att säga, att hon inte höll ut.

Han hade knappt sagt ett ord till henne, sedan den dag, då hon liknade honom vid Askepotten. Tänk, att fullvuxna människor kunde vara så långsinta! Han var artig i sitt sätt, men han skämtade inte mer eller retades med henne som förr. Nåja, tänkte Brit, han får gå och tjura hur länge det behagar honom.

En eftermiddag, då hon kom ut ur ladugården efter slutad mjölkutdelning, rullade ett stort sädeslass in på gården, och högst upp på toppen satt Per Ramm.

Han gled raskt ner och gick bort till henne.

— Det här var sista lasset, sade han, och nu kan jag resa hem. Hans klarar resten, fast det går långsamt. Det har blivit sent i år, men vi har åtminstone haft vackert väder.

Kan Hans ta upp potatisen alldeles ensam? undrade Brit.

Han såg på henne med det gamla skälmaktiga uttrycket i ögonen.

— Jaså, ni tänker också på detta! Nej, Hans får hjälp, när den tiden kommer.

— Kommer ni tillbaka då? Hon höll andan i väntan på svaret.

— Nej, vi lejer folk, som brukar hjälpa oss vart år.

— När kommer ni igen, då?

— I vår, och jag gläder mig på förhand åt att få se alla förbättringar ni hunnit med. Tror ni, att ni kommer att gruva er för mitt nästa besök?

— Nej, tvärtom, svarade Brit och såg lugnt på honom. Jag gläder mig också över att ni skall få se alla de storverk Conny och jag uträttat, tillade hon, då hon såg att färgen steg i hans solbrända ansikte.

— Är det säkert, att ni stannar här så länge?

— Ni vet ju, att jag har bundit mig för ett läsår.

— Och när året är slut?

— Då är ni kanske alla så utledsna på mig och mina »förbättringar», att ni helst ser att jag ger mig av.

— Det tror jag inte.

— Tack för det. Ja, på Conny är jag säker.

— Inte på någon annan?

— Det här artar sig ju till att bli ett formligt

förhör. Nej, nu måste jag gå in, för jag har lovat Hilda att hjälpa henne med att rensa lingon.

Hon flög i väg som en pil, och Per Ramm stod stilla och såg efter henne. Så vände hon plötsligt om och kom tillbaka.

— Vill ni lova mig en sak, herr Ramm? bad hon allvarligt. Var snäll och sluta upp med att kalla mig »den underbara Brit».

— Men tänk om jag på allvar skulle komma underfund med att ni är underbar?

Hon rodnade lätt men svarade småleende:

— Vänta åtminstone till dess.

— Ja, det lovar jag, svarade Per Ramm.

* * *

Då de efter kvällsmåltiden sutto i trädgårdsrummet, fröken Ramm upptagen av sin evinnerliga patients, och Brit, Conny och Per Ramm kring kaminen, sade han:

— Ja, nu kan jag resa min väg med gott samvete och överlämna skötseln av gården och allt annat åt fröken Warming.

— Ä, bevars, vi har väl bott här, innan fröken

Warming kom, utlät sig tant Ingertha i stucken ton.

— Ja visst, men hon är verkligen den enda här, som försöker att få litet ordning och reda i allt invände Ramm.

— Jag har kommit underfund med, att det lönar sig verkligen inte att vara praktisk, kom det efter en liten paus från tant Ingertha. Följden blir bara att man lassar på sig en massa arbete, och så får man gå där och slita och sträva utan att någon tackar en för det.

— Alla resonerar lyckligtvis inte som du, Ingertha, svarade Per, och till all lycka finns det ännu människor, som är mycket tacksamma för att andra gitter arbeta åt dem.

Brit sade ingenting. Hon smålog endast och såg in i glöden.

*

*

*

Kort efter Per Ramms avresa, började höstregnet på fullt allvar. Det regnade från morgon till kväll, och det var så fuktigt och kallt, att man måste tända i kaminerna om kvällarna. Det värsta var, tyckte

Brit, att de inte hade elektriskt ljus. Hon hade aldrig förr sett fotogenlampor, och hon tyckte det var ett förskräckligt besvär att sköta dem. Hon hade åtagit sig detta arbete, därför att fröken Ramm aldrig blev färdig med det i tid, men hon var så utledsen på det, att hon beslutat sig för att om hon någon gång träffade gamla fru Ramm säga henne rent ut, att det var omänskligt av henne att låta dem ha det så gammalmodigt och obekvämt. Emellertid hade den gamla damen lossat litet mer på pungen än förr. Hilda talade om att hon skickade mer hushållspengar på sista tiden, under förklaring, att det nu var en person till, som skulle ha mat. Men hon hade uttryckligt tillagt, att det hädanefter absolut måste vara slut med den fina maten åt fru Emily. Hon fick nöja sig med samma mat som de andra — i annat fall upphörde alla penningförsändelser.

Hilda vågade inte annat än lyda, och de små läckra luncherna inskränkte sig till choklad och vetebröd. Fru Emily rasade, men det hjälpte ej. Hilda hade en djup och ingrodd respekt för »gammelfrun».

— Jag tycker, vet du Hilda, att det blivit så bråkigt och oroligt här på gården, sedan fröken Warming kom hit, klagade fru Emily.

— Ja, nog har det blivit mer arbete, men man kan då inte säga annat än att hon själv gnor och ligger i. Och för Conny är hon en riktig välsignelse; det

är rent märkvärdigt så pigg och glad flickungen har blitt. Och så fordrar hon inte så mycket för egen del, som en del andra. Det sista mumlade hon liksom för sig själv.

— Jag tyckte det var trevligare, som vi hade det förr, gnällde fru Emily.

— Ja, för frun var det nog stillsammare, men de andra har det bättre nu, och själva fröken ser belåten ut, för hon har bättre tid än förr att plocka med kortlapparna, sade Hilda skrattande.

Brit hade av en arbetarhustru bytt sig till fem kycklingar mot mjölk, men det behövdes mycken övertalning för att förmå Hans att göra i ordning en hönsgård. Han tålde inte höns.

— De smutsar ner så otäckt, sade han.

— Ja, men ägg är i alla fall gott, Hans, sade Brit. Och stekt kyckling och höns är också läcker mat.

— Tvi vale, och Hans spottade. Allri i världen ville jag äta de lea hönsen. De går och kravsar och plockar i all smörja de får tag i, och mask och andra otäcka kryp slukar de lika lätt och ledigt, som vi tar en sup. Nej tack, slik mat får hon behålla för sig själv.

Brit skrattade, men det hjälpte inte vad Hans sade. Han måste i alla fall sätta upp störar och spänna stålbrådsnät mellan dem.

— Ni kan väl begripa att det lönar sig att ha

höns för oss, som har både potatis och säd att ge dem, sade Brit övertalande.

— Dom ska väl äta upp havren för Blacken, kan jag tro, svarade Hans buttert.

— Ni Hans skall få det första ägget, lovade Brit för att få honom på gott humör. Det kan nog hända, att vi får ägg till julen, om vi sköter de här unghönsen bra.

*   *
*

Fru Ramm, sade Brit en dag och satte sig bredvid sängen. Jag skulle så gärna vilja tala med er om en sak. Jag har sett i tidningen att det skall bli dansskola nere i stan, och jag tycker att Conny borde få vara med i den.

— Har ni rent blivit högfärdsgalen? Vem i all världen ska betala den avgiften?

— Jag tänkte, att ni kunde skriva till er svärmor därom.

— Om jag skriver, säger hon absolut nej.

— Jag är inte så säker på det. Ni ber inte att få något för egen del, och Conny är ju hennes enda barnbarn.

— Det kommer inte i fråga, att jag gör det. Skriv ni, om ni har lust, det kanske lyckas för er. Men

varifrån vill ni få pengar till klänning och skor? Min svärmor är kolossalt snål, så rik hon än är. Jag bad henne en gång om pengar till att resa in till en läkare i huvudstaden, men vet ni vad hon svarade! Jo, att doktorn här nog var tillräckligt skicklig för att bota den sjukdom jag led av. Och tycker ni förresten det är någon mening med att låta oss få leva som vi gör i det här förfallna huset?

— Hon skickar i alla fall pengar var månad.

— Ja, nätt och jämt så mycket, att vi inte precis svälter ihjäl.

— Men om jag skriver — Brit ville inte höra på fru Emilys klagomål över svärmodern — om jag skriver, tror ni inte, att ni har någon klänning, som ni och jag kunde sy om till Conny?

— Sy! Jag! Jag kan inte sy. Jag blir nervös bara jag får tråd och nål i handen. Nej, ni får allt reda er på egen hand.

— Nåja, det går nog, svarade Brit resolut, bara jag får något att sy av.

— Titta efter i skåpet, där hänger några gamla paltor. Tag vad ni själv vill. För egen del kommer jag nog aldrig mer att behöva klänningar i den här världen.

— Så får ni inte säga, fru Ramm. Jag förstår inte, att ni inte skickar efter en doktor, så att ni får veta vad som egentligen fattas er.

— Den läkare finns inte, som kan hjälpa mig.

— Nej, nej, tänkte Brit, är det bara lättja, så finns det nog ingen bot.

Hon öppnade skåpdörren, och nu blevo åtskilliga klänningar synliga, bland annat en skrynklig mörkblå sidenklänning, som hon strax tog fram.

— Titta, fru Ramm, den här kan ni nog använda. Vet ni vad jag gör! Jag sprättar sönder och stryker ut den, och så tar jag mått av Conny, skickar tyget till min mor och ber henne klippa till en klänning. Och här hänger en vacker grå klänning! Den skall vi ta fram och modernisera litet, så har ni någonting fint att sätta på er, om ni vill stiga upp.

— Kära barn, er energi gör mig alldeles matt. Gör som ni vill med det andra, men besvära er inte för min skull, och fru Ramm lutade sig trött tillbaka mot kuddarna.

— Får jag titta litet närmare på allt vackert i skåpet?

— Var så god.

Brit plockade fram det ena plagget efter det andra och höll upp det till beskådning. Det var teatergrannlåt och riktiga kläder om vartannat, men be-
drövtligt gammalmodiga.

— Nej, men så gammalmodiga vackra saker, ni har, fru Ramm. Och här är till och med ett vackert skinn. Brit hade öppnat en kartong.

— Vänta litet, låt mig se!

Fru Ramm var i ett huj ur sängen, svepte en kimono omkring sig och ilade bort till skåpet.

— Men fru Ramm, ni kan ju gå! Benen bär er ju riktigt bra! utbrast Brit häpen.

— Ja ibland, svarade hon kort.

Det såg ut, som om fru Emily alldeles glömt sina sjuka ben, ty hon blev länge stående och tittade på all sin gamla stass. Brit drog fram en stol åt henne, och så började hon berätta om de flydda lyckliga dar, från vilka alla dessa kläder voro kära minnen.

— Den här kappan kunde bli prydlig, sade Brit.

— Ja, men jag har blivit för fet.

— Den går att släppa ut. Kan ni inte komma ut i matsalen, så breder vi ut den på bordet och tar mått och funderar ut, hur vi skall ändra den.

— Nej, men se mamma! utbrast Conny, då hon kom in och fick se modern sitta vid matsalsbordet. Så roligt, att du är uppe! Känner du dig bättre nu?

— Puh, jag tror, att detta blir för mycket för mig, pustade fru Emily.

Brit som låtsade att hon inte hörde, fortsatte att prata om toaletterna, till dess fru Emily alldeles glömde bort hur sjuk hon var. Brit höll just upp den grå klänningen mot dagern för att se var malen hade huserat värst, då dörren öppnades, och tant

Ingertha trädde in. Hon tvärstannade och spärrade upp ögonen av förvåning.

— Men vad vill det här säga! Du milde tid Emily! Hur kommer det sig, att du hux flux stigit upp?

— Vi skall sy om kläder åt Conny, sade Brit hastigt. Kanske ni också vill hjälpa oss, fröken Ramm? Den här blå sidenklänningen skall sprättas sönder och sys om — hon räckte Ingertha den. Om ni, fru Ramm, sprättar sönder den svarta kappan, så tar jag hand om den grå klänningen och så börjar vi alla på en gång.

— Skall Conny gå i sidenklänning nu? frågade Ingertha häpen och vred och vände på klänningen.

— Å, Brit, varför skall jag bli så fin? utbrast Conny.

— Du kunde ju kanske bli bortbjuden, svarade Brit och smålog.

— Jag! Vart då?

— Vi får väl se, det händer och sker så mycket här i världen, svarade Brit hemlighetsfullt.

— Nej, nu orkar jag inte längre, sade fru Ramm med matt röst. Jag måste gå in och lägga mig.

Hon gick mot dörren, följd av Ingerthas hänfulla blick, men där vaclade hon och sjönk ner på en stol. Brit skyndade fram och hjälpte henne att komma i sängen.

— Ja, så långt fick jag henne i dag, tänkte Brit. I morgon gör vi ett nytt försök.

Då hon kom tillbaka sade Ingertha:

— Varför gör ni det här? Det är mycket bättre, att Emily håller sig i sängen. Själv vill hon inget hellre och för oss andra är det absolut det lugnaste.

Brit gav henne ett ogillande ögonkast, och såg sedan på Conny.

— Spring ut i köket, Conny, och sätt på ett strykjärn, och när Conny försvunnit, sade hon allvarligt:

— Fröken Ramm, ni borde inte säga sådant där, när Conny hör det.

— Herre Gud, hon vet väl lika bra som vi andra, att hennes mor inte är det ringaste sjuk.

— Men ni borde hellre hjälpa oss litet. Jag vill be er, att ni, nästa gång fru Ramm är uppe, låtsar som om ni inte tyckte att det var det minsta underligt. Om ni inte sett så häpen ut, hade hon inte gått och lagt sig igen.

— Se där, ni tror inte heller på hennes så kallade sjukdom, kom det raskt från fröken Ramm.

— Jag vill försöka hjälpa henne att övervinna sina inbillningar, svarade Brit, och det borde också ni göra, om inte för annat så för Connys skull.

Fröken Ramm steg upp och gick förnärmad ut.

Samma kväll avsändes det blå sidenet till fru Warming med ett brev från Brit som bad henne klippa till en klänning efter bifogade mått.

Brit skrev också till gamla fru Ramm, och det var inte utan att hon med en viss spänning väntade på svaret. Det var tänkbart, att den gamla damen skulle tycka att hon var påflugen. Men hon hade skrivit om hur ensam Conny fick växa upp utan vänner och de nöjen, som flickor vid hennes ålder brukade ha, och så bad hon också om pengar till ett par nya skor åt henne.

Hon vågade knappt öppna brevet, då det äntligen kom, men det var överraskande vänligt för att vara av »gammelfrun». Conny fick tillstånd att gå i dansskolan — »hennes farbror förärar henne ett par skor av allra bästa sort» stod det i brevet. Dess sista rader gjorde Brit mycket glad:

»Både jag och min son tackar för er vänliga omtanke om barnet och för att ni åtagit er åtskilliga saker på Ramsborg, som inte ligga inom ramen för en guvernants åligganden, och därigenom gjort tillvaron ljusare för vår så gott som medellösa och oefterrättliga familj. Är det för övrigt något ni önskar, så intresserar det både mig och min son att höra det, förutsatt att era förslag håller sig inom rimlighetens gränser.»

Rimlighetens gränser! Vad skulle det betyda? Hade hon begärt något orimligt? Brit hade nog många nya planer och förslag, men det var bäst att fara varligt fram.

Samma eftermiddag gick hon och anmälde Conny i dansskolan. Sedan tittade hon in i fröken Jörgensens kortvaruaffär och köpte litet sybehör för att egga fröken att ge anvisning på en hemsömmerska. Jo, fröken Lökke var ganska skicklig, i synnerhet i fråga om ändringar och omsyning, bara man själv visste precis hur man ville ha det. Så bar det av till sömmerskan, som lovade att komma veckan därpå.

Brit var vid strålande glatt humör, då hon gick hem efter väl förrättade ärenden.

Ja, nu skall fru Ramm få sina kläder i ordning, om hon fick lust att stiga upp, om så Brit själv måste betala sylönen. Antagligen skulle Hilda göra invändningar mot att lämna ut pengar, men hon gav lätt med sig, så snart det gällde »frun». Men vad i all världen skulle hon hitta på, som kunde fresta fru Ramm att stiga upp?

Brit skulle just vika in i allén, som ledde upp till Ramsborg, då hon fick se, att det lyste rött på annonsplaceringen, som stod mitt på torget. Hon gick tillbaka och såg ett stort plakat, som annonserade, att en skådespelartrupp ämnade ge en föreställning i

staden inom den närmaste tiden. Med blixstens hastighet fick hon en lysande idé. Hon skulle övertala fru Ramm att gå och se på den.

Conny blev både glad och förskräckt, då Brit talade om, att hon skulle få gå i dansskolan.

— Ja, men Brit, jag kan ju inte dansa!

— Det är just det du skall lära dig.

— Jag törs inte gå, om du inte följer med.

— Det skall jag, lovade Brit.

Tant Ingertha fnyste föraktfullt, då hon fick höra detta »nya påhitt».

— Jag tycker för min del, att det finns andra saker än dans vi behöver här på gården, sade hon. Det hade varit bra mycket klokare, om tant Cornelia skickat pengarna till Johannes, så att han kunnat förbättra sin skalmaskin. Dans skaffar minsann inga pengar i huset.

— Det är inte bara fråga om att Conny skall lära sig dansa, men också att hon skall komma tillsammans med andra barn och kanske få några små väninnor.

— Jaså, skall vi till på köpet få främmande ungar, som ränner här i huset! Jag tycker att vårt lugna liv redan blivit tillräckligt oroat.

Brit svarade ej. Hon satte sig och började sprätta upp den grå klänningen, och tant Ingertha fortsatte

med sin patiens, som inte ville gå ut, vilket hon ansåg vara en stor olycka.

— Det betyder olycka och bedrövelse, när patienten inte vill gå ut, förklarade hon och kastade en förebrående blick på Brit.

SJUNDE KAPITLET.

— Men fru Ramm, ni förstår väl, att ni inte utan vidare kan stiga upp och gå på teatern. Om ni verkligen vill gå dit, så måste ni först vänja er vid att vara uppe, annars kan vi riskera att ni svimmar, så klen som ni är, sade Brit. Ni måste börja med att var dag vara uppe en stund, och förresten skall ni prova också. Fröken Lökke säger, att i morgon blir det sista gången.

Brits förslag att de skulle gå på teatern, omfattades med förtjusning av fru Ramm, i all synnerhet då hon upptäckte, att två av hennes forna kamrater tillhörde truppen.

— Nu lägger jag fram kläder åt er, fortsatte Brit, och så sätter ni på er morgonrocken och så kommer ni in till oss. Vi sitter i trädgårdsrummet och ka-

minen är tänd. Det blir kanske litet svårt att skaffa pengar till biljetterna, för Hilda sätter sig förmodligen på tvären, men i så fall skall jag nog klara saken ändå —

— Jag har litet, jag också, sade fru Ramm, och drog fram en gammal väska under kudden. Ni får inte tala om det för någon, men jag har haft dessa pengar liggande ända sedan jag var uppe — och frisk, tillade hon. Om ni talar om det för Ingertha, så tar min man dem ifrån mig, och då slukas också de upp av hans uppfinningar.

— Jag skall inte säga ett ord om dem, lovade Brit, som lärt sig, att inte förvåna sig över något i detta besynnerliga hem.

— Men Conny får följa med oss, tillade hon.

— Det är väl inte nödvändigt, invände fru Ramm.

— Då stannar också jag hemma, förklarade Brit mycket bestämt.

— Jag vill ogärna att folk får se, att jag har en så stor dotter. Dessutom har hon ingen lämplig klänning.

— Jo, för all del. Min mor skickade mig i dag den blå sidenklänningen, som hon inte bara klippt till utan sytt nästan färdig.

— Bevare mig väl, vilka förunderliga människor ni är! Jag begriper inte, att ni gitter göra er så mycket besvär för andra. Varför gör till exempel

er mor sig allt detta omak för vilt främmande människor?

— Hon anser inte, att ni är främlingar, eftersom jag bor hos er, och förresten tycker hon väl det är roligt att glädja Conny och mig. Men stig upp nu, snälla fru Ramm, och kom ut till oss andra.

Och nu skedde det undret, att Brit lyckades övertala fru Ramm att stiga upp. Hennes man trodde knappt sina ögon, då hon en dag kom in till middagen, klädd i en vacker grå klänning. Hon såg ju en smula färglös och vissen ut, det gula håret hade blivit en smula tunt och urblekt, och många små fina rynkor syntes kring de stora blå ögonen, men när hon missmodigt klagade över sin försvunna skönhet, försäkrade Brit lugnande att frisk luft och rörelse snart skulle göra underverk.

Slutligen kom den stora dag, då föreställningen skulle äga rum. Brit betraktade med häpnad fru Ramm, som spökat ut sig med en massa bjäfs, och en stump av en gammal sjömansvisa, som en jungfru där hemma brukade sjunga, föll henne i minnet:

»Min kista se'n du pryda må
med flagga och med vimplar små.»

Hans körde dem i den gamla korgvagnen till teatern.

Publiken spärrade upp ögonen av häpnad, då fru Ramm seglade in i salongen. Under alla de år som gått, hade frun på Ramsborg så småningom blivit en mystisk person. Endast den första tiden hade hon visat sig bland människor, så försvann hon, somliga sade att hon var inspärrad, och andra att hon inte alls fanns på Ramsborg.

Det var inte svårt för Brit att se hur fru Ramm njöt av att åter sitta i en teatersalong.

— Å, vad jag älskar teaterluften, sade hon och insöp i djupa drag den tjocka, kvalmiga luften. — Ni anar inte hur det känns för oss skådespelare de sista minuterna innan ridån går upp. Det är spänning, det, och då känner man, att man verkligen lever livet.

— Det finns då många andra sätt som man kan leva livet på, tänkte Brit, men hon gjorde inga invändningar, ty hon ville inte förstöra fru Ramms nöje.

Efter föreställningens slut gick hon in och hälsade på sina gamla vänner, medan Brit och Conny sutto och väntade i vagnen. Då hon äntligen kom tillbaka var hon så upprymd, att hon pratade i ett sträck på hemvägen.

— Å, Brit, utbrast hon, jag längtar tillbaka till scenen och ut igen till glädje och värme från det dystra livet på Ramsborg. Jag hade god lust att

börja på nytt igen, och jag är säker på att bli mot-tagen med uppräcka händer.

Brit blev alldeles förfärad. Det gick inte an, att fru Ramm pratade på detta sätt i Connys närvaro. Och inte hade hon kunnat ana, att hennes strävan att få fru Ramm på benen skulle ha den följd, att hon längtade tillbaka till sitt gycklarliv. Bara hon — Brit nu inte gjorde någonting riktigt galet! In-genjören, tant Ingertha, gamla frun, för att inte tala om Per Ramm, skulle nog alla skjuta skulden på henne, om fru Ramm fick några dumma idéer i hu-vudet. Tant Ingertha hade inte så orätt, då hon sade, att man aldrig skulle blanda sig i andras saker, för det fick man bara otack för.

— Men nog måste det vara bra obehagligt, om man får spela för nästan tom salong, sade Brit för att något dämpa fru Ramms entusiasm. Som till exempel i kväll.

— För oss konstnärer betyder detta inte myc- ket. Vi ser i salongen en och annan person, vilkas utseende tilltalar oss, och för dem spelar vi. Ack, Brit, all min gamla längtan har vaknat till nytt liv. Jag tror inte, att jag kan motstå frestelsen att åter uppträda på scenen.

— Men mamma lilla, inte kan du resa ifrån oss! utbrast Conny. Och tänk bara hur ond farmor skulle bli!

— Ja, där har vi det. Mitt liv skall offras för hennes nycker! Hon har ödelagt det redan förut — hon, med sin oerhörda själviskhet. Jag var en skam för slakten, sade hon. Och när Johannes miste sina pengar, fick hon övertaget och satte som villkor, att jag aldrig skulle uppträda mer, annars ville hon inte ge oss något underhåll. Är det inte alldeles förskräckligt grymt, Brit?

— Om ni varit anställd vid en fast teater, hade hon kanske uppfattat saken på annat sätt. Det var måhända det kringflackande livet hon ogillade, sade Brit. Hon kunde ju inte sitta och moltiga.

— Å nej, hon missunnade mig att bli firad och beundrad, svarade fru Ramm bittert.

Brit började ivrigt tala om pjäsen för att rikta fru Ramms tankar åt annat håll, och så rullade korgvagnen äntligen upp på gården.

Den kvällen låg Brit länge vaken och tänkte på hur alla skulle skjuta skulden på henne, om fru Ramm verkligen vände tillbaka till teatern. Och Per Ramm! Hon faktiskt såg hans förebrående och ogillande blick.

Nu hade han sannerligen inte längre orsak att kalla henne den underbara Brit! Det var säkert av rädsla för att fru Ramm skulle ge sig in vid teatern igen, som alla togo hennes sjukdom med ro. De ville nog helst, att hon låg i sin säng, för då

visste de åtminstone var de hade henne. Men otäckt var det. En stackars besviken människa borde man hjälpa och inte bara låta henne ligga och ruva över sitt sorgliga öde.

Då Brit morgonen därpå hade slutat mjölkutdelningen och kom in i matsalen, såg hon till sin förundran fru Ramm sitta vid frukostbordet. Annars fick hon alltid sin frukost på sängen.

— Ja, Brit, här har ni mig nu, sade hon. Jag väntar nämligen främmande i dag och vill göra i ordning litet tills de kommer.

— Främmande? Tant Ingertha tittade häpen upp.

Fru Ramm flög ögonblickligt irriterad upp från stolen.

— Du Ingertha, har ingenting att göra med dem. Det är två av mina gamla vänner, skådespelare Brinck och hans fru. När ni slutat er frukost, Brit, vore det snällt om ni ville gå ner till staden och köpa en flaska vin och några goda småbröd åt mig.

— Men Conny och jag måste läsa — började Brit tveksamt.

— Strunta för en gång i läsningen, ni läser och pluggar ju vareviga dag. Ni kan väl ha månadslov någon gång ni också, liksom alla andra. Det är tvunget, att jag har något att bjuda mina vänner

på. Conny kunde förstås gå, men jag vet inte, om hon förstår sig på att välja ut riktigt goda —

— Nej, jag skall gå, sade Brit.

— Tänk, att vi ska ha den sortens gäster här på Ramsborg, sade fröken Ramm ogillande. Jag kan just undra vad tant Cornelia skulle säga, om hon visste om det.

— Hon kan inte gärna förbjuda mig att ta emot mina vänner på ett litet besök. Och förövrigt är det inte alls nödvändigt, att du talar om det för henne, svarade fru Ramm förargad.

Vad hon menade med att »göra iordning litet» visade hon genom att pryda trädgårdsrummet med gamla urblekta sidenkuddar och en massa porträtt av henne själv i olika roller.

— Fy, så mycket skräp, tänkte Brit, då hon kom tillbaka med vinet och kakorna och fick se all grannlåten.

— Snälla Brit, försök att få tag i fyra lika vinglas och låt oss få en brasa i kaminen, det gör rummet så mycket hemtrevligare. Ramm for omkring hit och dit och ruskade upp kuddarna, för att de skulle se litet fylligare ut. Jag tror inte, att vi har dem här förrän klockan ett, ty när vi skådespelare var på turné brukade vi tillbringa förmiddagarna i sängen för att vara riktigt utvilade till kvällens ansträngningar. Hon var så nervös, att hon i

var minut gick till fönstret för att titta efter sina gäster.

Brit och Conny satte sig med sina böcker i matsalen, och tant Ingertha, som annars alltid var osynlig denna tid på dagen, lade patiens på andra sidan bordet.

Klockan blev tolv, den blev ett och den blev halv två, men inga gäster syntes till. Fru Ramm stod i det utbyggda fönstret och spejade utåt allén, men fortfarande syntes inga gäster till.

Klockan slog två, och Brit började duka bordet.

— Ska vi redan äta! utbrast fru Ramm otåligt.

— Det ser ut som om dina gäster inte skulle komma, Emily, sade tant Ingertha ironiskt.

— Kanske de har tagit fel på dagen, skyndade sig Brit att säga. Det plågade henne alltid att höra svägerskorna munhuggas.

— Fint folk äter inte middag så tidigt, svarade fru Ramm och återvände till sin utkikspost.

De satte sig till bords. Fru Ramm rörde inte maten, och Brit märkte, att hon var till ytterlighet nervös. Hon ryckte till vid minsta ljud och lyssnade spänt, men när de stego upp syntes fortfarande inga gäster till.

När Brit en timme senare gick in för att bedja fru Ramm komma ut och dricka kaffe, låg hon gråtande avklädd i sängen.

— Alla har glömt mig, Brit, ingen bryr sig om mig. Ni ser ju själv, att det inte tjänar något till, att jag är uppe. Här händer ju aldrig någonting, snyftade hon.

— Nu skall vi dricka kaffe inne hos er, sade Brit lugnande, men då måste ni för Connys skull vara glad igen. — Om hon bara kunde få fru Ramm att tänka på något annat! — Vilka roller brukade fru Brinck ha? frågade hon på försök.

— Hon spelade bara pigroller, lämnade fram brev och sådant där. Fru Ramm satte sig upp i sängen och torkade ögonen. Hon dugde inte till stort annat. En gång fick hon en större roll, men fick ingenting ur den. Och inte heller hade hon något utseende att tala om. Och en gång, då vi spelade för en förskräckligt oförstående publik, som till och med började vissla — så satte sig Karen Gregersen, som hon hette på den tiden — och stortjöt inför öppen ridå. Men tänk, nu skrattade fru Ramm högt, publiken trodde det hörde till pjäsen, och började applådera. Den gången fick hon beröm av direktören, som till och med sade, att hon räddat honom från skandal.

— Ni måste berätta mera — men vänta litet, tills jag tagit in kaffet, sade Brit.

— Tag kakorna med er, så äter vi upp dem till

kaffet, men lät inte Ingertha få några, ropade fru Ramm efter henne.

Då Brit samma kväll gick ner till staden för att hämta Conny från dansskolan, var det så kallt, att marken var frusen. Lektionerna voro ännu inte slutade, men Brit gick i alla fall in. Det var så roligt att se Conny tillsammans med andra barn. Conny kom rusande mot henne.

— Å, Brit, viskade hon, jag har blivit så god vän med en flicka, som heter Margit Lind och bor i en av villorna bredvid oss, och jag har lovat vänta på henne, så får vi sällskap hem.

— Om du helst vill gå ensam med henne, så kan jag gå i förväg, sade Brit småleende.

— Nej, visst inte, du måste nödvändigt vänta på oss, så får du se hur söt och rar hon är.

Nu hade alltså det hänt, som Brit gått och hoppats på. Conny hade blivit bekant med en jämnårig flicka. När hon tänkte på alla sina egna och Gerdas väninnor, kände hon sig varm om hjärtat vid tanken på att också Conny skulle få lära sig, vad det vill säga att ha en jämnårig vän.

Brit gjorde sitt allra bästa att vara trevlig på hemvägen. Hon lockade småflickorna att berätta sina upplevelser i dansskolan, och innan de skildes åt föreslog Brit, att flickorna och några jämnåriga skulle bilda en syförening och komma till-

sammans för att sy julklappar, och hon lovade hjälpa dem. Margit och Conny tyckte, att detta var ett utmärkt förslag, och den förstnämnda lovade att tala med sina skolkamrater dagen därpå.

Syöreningen kom till stånd, och ledamöterna turade om att sy hos varandra två gånger i veckan från halv fem till halv åtta. Första gången samlades de på Ramsborg, och Brit hjälpte de sex småflickorna med deras handarbeten och bjöd dem på choklad med vetebröd och kakor.

Conny var överlycklig, och tyckte, att trakteringen var »väldigt fin». Hon sydde på en toalettdyna, som, på Brits förslag, skulle bli hennes julklapp till farmodern. Och Brit broderade på en kragpåse.

— Jag börjar den åt dig, sade hon till Conny, så får du sedan sy den färdig och ge den åt farbror Per.

— Å, så roligt! ropade Conny. Tänk, jag har aldrig förr haft en julklapp att ge bort.

Den enda som inte tyckte om dessa symöten var tant Ingertha.

— Snart drar ni väl hela stan upp till Ramsborg, sade hon misslynt. Först var det kringflackande skådespelare och sen en massa ungar. Till slut kommer väl alla gamla skvallertanter i stan att ränna ut och in här.

— Nej, för all del, svarade Brit glättigt. Förresten kom inte skådespelarna, så att det är bara småflickorna kvar.

— Ja, och det är mer än nog, muttrade fröken Ramm.

ÅTTONDE KAPITLET.

Brit grubblade mycket på hur det skulle bli på julen. Naturligtvis ville hon förskräckligt gärna resa hem. Emellanåt längtade hon så gränslöst efter de sina, att hon inte visste, hur hon skulle härda ut, och att få fira julen hemma hos far och mor syntes henne nu som det ljuvligaste på jorden. Å, hon måste resa hem!

Men så kom tanken på Conny. Hade hon hjärta att låta henne vara ensam utan annat sällskap i jul än tant Ingertha och Hilda, ty föräldrarna brydde sig ju så litet om den stackars ungen? Fru Ramm låg åter till sängs och läste romaner dagen i ända. Brit hade frågat Conny på vad sätt de brukade fira julen och fått till svar, att Connys enda julglädje bestod i de pengar hennes farmor då brukade skicka henne.

Brit skrev och bad sin mor om råd, och fru Warming hade svarat, att det föll av sig själv, att alla ville förskräckligt gärna, att hon skulle komma hem, men att de lämnade åt henne att själv bestämma den saken. Fru Warming tillade emellertid, att om Brit bestämde sig för att resa hem, så var Conny mycket välkommen att följa med. Detta tycke Brit trasslade till saken ännu värre, ty då måste hon ju skriva till gamla fru Ramm och bedja om lov att taga Conny med sig, och hon gruvade sig förskräckligt för att skriva det brevet.

Men så kom helt oväntat en lösning på den kvistiga frågan. Farmor Ramm skrev till Brit och bjöd henne och Conny till sig över julen.

». . . jag vill nämligen gärna se vilka framsteg min lilla sondotter gjort», skrev hon, »och dessutom vill jag göra bekantskap med hennes energiska lärarinna.»

Brit var glad, att hon inte skrivit »underbara», ty det tydde på, att Per Ramm inte använt det förhatliga uttrycket i moderns närvaro. Det kunde inte vara tal om annat än att mottaga inbjudningen, om icke annat så för Connys skull.

Farmodern borde för länge sedan ha tagit Conny till sig, och om hon Brit, kunde göra något för

att väcka gamla fru Ramms intresse för sondottern, så bjöds här ett utmärkt tillfälle därtill. Dessutom måste hon erkänna för sig själv, att det skulle bli ganska intressant att få se Per Ramm i hans eget hem och äntligen få veta vad han var och vad han egentligen sysselsatte sig med.

En annan sak glädde också Brit. För att komma till den stad, där Ramms bodde, måste de passera huvudstaden, och då kunde hon få göra ett litet besök i sitt hem.

Då fru Ramm fick höra, vad svärmodern skrivit, beklagade hon i starka ordalag Brit, som skulle tillbringa helgen tillsammans med en så obehaglig varelse som farmor Ramm, men hon måste erkänna, att det kanske var bra för Connys skull.

Och så slipper vi undan ett besök av svärmor, tillade hon, och att se hennes argusögon snoka i var vrå i huset.

Brit skrev alltså ett artigt tacksägelsebrev och sade bland annat att Conny och hon glädde sig kolossalt åt besöket och skulle komma dagen före julafton.

— I huvudstaden stannar vi över ett par dar hos mina föräldrar, tillade hon, ty hon tyckte det vara bäst att strax underrätta härom, så att den gamla frun inte gärna kunde opponera sig, även om hon haft lust därtill.

Brit fick nu mycket att styra och ställa med. Först måste Connys och hennes kläder ses över och en del nytt köpas, och så fick man ju också lov att tänka litet på dem, som stannade hemma. Små julklappar köptes, inköp av julmat och annat bestämdes i samråd med Hilda, ty Brit ville att det skulle bli en smula julstämning också på Ramsborg. Det besvärligaste av allt var dock att få Hilda medgörlig, ty hon måste ju åtaga sig att övertaga Brits arbete med mjölkförsäljningen. Korna togo sig tyvärr inga julferier i fråga om mjölkningen.

— Ja, sade Hilda, då Brit berättade att hon och Conny voro bjudna till gamla fru Ramm, det är klart, att ni ska resa, och jag får väl sträva me' mjölken. De' blir åtminstone mindre schå inomhus, medan ni är borta, slapp det ofrivilligt ur henne.

— Visst blir det det, instämde Brit muntert, glad över att det gått så lätt, och Hilda förstår nog, att det är roligt för både Conny och mig att få komma till gamla fru Ramm. Det var förresten bra vänligt av henne att bjuda också mig.

— Ja, hon är annars inte så värst angelägen att få några påhälsningar från Ramsborg. Men jag undrar just, jag, om det inte är unge Ramm, som ställt om det här: Åter var det, som om Hilda tänkte högt.

Brit vände sig hastigt bort, ty hon kände att hon blev pionröd.

— Skall grisarna inte slaktas snart? frågade hon för att hindra Hilda att komma med flera anmärkningar i den stilen.

— Jo, men det vill jag säga först som sist, att grisslakten sköter jag precis som jag brukat göra. Vi förstår nog också här på gården, hur man ska sköta sånt och bryr oss inte om några nymodigheter från stan.

Det var åtminstone klart besked, tänkte Brit och höll sig klokt nog borta från köket slaktdagen.

Äntligen kom avresans stora dag, och Brit och Conny sade adjö till alla. Ingen mer än fru Ramm uttryckte någon ledsnad över att de reste bort.

— Men den tiden går väl också, sade hon suckande, och när ni kommer tillbaka har ni nog en hel del roliga saker att berätta. Använd flitigt ögon och öron, tillade hon.

Den uppmaningen tyckte Brit inte alls om. Hon var inte den, som tänkte springa med skvaller om »gammelfrun», det kunde fru Emily vara lugn för.

Tant Ingertha nickade adjö till dem, som om de skulle uträtta ett ärende nere i staden, och Hilda, som låg och skurade, tittade nätt och jämt upp och sa ett kort: »Lycklig resa!»

Ingenjör Ramm kysste Conny på pannan, och i ren distraktion fick också Brit en kyss. De borstiga mustascherna stucko som knappnålar i huden, och Brit tyckte det sved en lång stund efteråt.

Gamle Hans var den ende, som var verkligt vänlig. Han tog dem båda högtidligt i handen och önskade dem: »Lycklig resa och välkommen tebaks!»

Enbart resan var för Conny en hel upplevelse. Hon hade inte varit borta från Ramsborg sedan hon var så liten, att hon inte kunde minnas det.

I staden storo föräldrarna, Ove och tvillingarna på perrongen. Brit upptäckte dem på långt håll och vinkade och viftade med tårar i ögonen. Nej, vad far var fin i sin nya överrock, och mor var som alltid söt och prydlig, vad hon än hade på sig. Och Ove! Bevare mig väl, så lång han blivit! Han kände sig allt bra mallig nu, när han var längre än hon. Fritz hade också skjutit upp i höjden, men Gerda var lika näpen och liten som förut.

— Å, mor! Å, far! Brit kastade sig om halsen på dem. Tvillingarna fingo var sin kyss och Ove en kramning, fast han gjorde sig stel som en pinne.

— Men jag glömmar ju Conny! Här har ni Conny!

Conny stod litet på avstånd och stirrade på dem alla med stora ögon. Hon hade aldrig förr sett,

att någon grät av glädje, men här stodo både Brit och hennes mor och gräto.

— Goddag och välkommen, Conny, sade fru Warming hjärtligt, och Conny gjorde sin allra finaste nigning, som hon lärt i dansskolan, men hon stack sin hand i Brits, då de gingo över perrongen, som vimlade av folk.

Brit var som tokig av glädje, då de kommit upp i våningen. Hon gjorde tusen frågor och snodde omkring i rummen för att se, om de fått några nya saker eller om mor gjort några förändringar. Det var förtjusande härligt att vara hemma igen, träffa dem alla och återse varenda liten kär och välbekant sak. Ove som kommit i målbrottet och emellanåt lät som en tuppsyckling roade henne oerhört, men då ställde han sig bredvid systemen, blickade ner på henne och frågade med förkrossande överlägsenhet i ton och sätt:

— Nå, liten, hur står det egentligen till med dig?

Dagen därpå tog tvillingarna Conny med sig för att se på julskyltningarna i butikerna och åka i spårvagn, som hon aldrig förr hade gjort, och under tiden hade Brit och modern en liten förtrolig pratstund med varandra.

Fru Warming rädde sin dotter att fortfarande hjälpa till med vad hon kunde på Ramsborg. Det

var bättre, att de tyckte hon gjorde för mycket än för litet, och moderns råd voro en stor tröst och uppmuntran för Brit.

De två dagarna ilade så fort som »en blyxt», påstod Brit, och så sutto de åter på tåget på väg till den stad, i vilken farmor Ramm bodde.

Då Brit och Conny stego av tåget, kom en livréklädd chaufför, hälsade artigt och sade, att han var skickad för att hämta dem, och efter ett par minuter sutto de i bilen och susade genom gatorna. Brit kunde inte låta bli att tänka på sin ankomst till Ramsborg. Den prydliga chauffören och den eleganta bilen var något helt annat än lastvagnen och gamle Hans, som snöt sig i fingrarna.

Bilen rullade ut ur staden och svängde inom kort in genom stora järngrindar med elektriskt ljus på båda stenpelarna. Så åkte de genom en trädgård med rimfrostklädda fruktträd och stannade framför en låg, vit byggning. En nätt jungfru med vit mössa och förkläde tog emot dem och förde dem in i en stor, väl uppvärmd hall.

— God dag och välkomna! ljöd en munter röst, och Per Ramm kom springande utför trappan till andra våningen.

Han tryckte hjärtligt Brits och Connys händer och befriade dem från ytterkläderna.

— Mamma väntar er med te i vardagsrummet,

sade han och förde dem genom en stor vacker salong till rummet på andra sidan. Där inne satt fru Cornelia Ramm och väntade dem vid ett prydligt dukat tebord, som lyste av glänsande silver och vackert porslin.

— God dag, god dag, barn, sade hon och reste sig med viss svårighet och med tillhjälp av en käpp. Hon var en ganska korpulent gammal dam med skarpa bruna ögon. Det silvervita håret bar hon högt uppsatt, och över axlarna bar hon en vit sil-kesschal.

— Jaså, ser du ut så här, nu kära barn, sade hon, drog den förlägna Conny intill sig och strök henne över håret. Och där har vi fröken Warming. Välkommen till oss! När man ser er, kan man knappt tro, att ni har så mycken energi i er, som ni har, för ni ser ju ut precis som alla andra unga flickor nu för tiden, lika tunn och platt, snagghårig och med en kjol, som knappt räcker till knäna. Jag vill hoppas, att ni inte hör till dem, som är snarstuckna och surmulna, och hon sjönk med en duns tillbaka i länstolen.

— Nej, för all del, svarade Brit skrattande. Min far säger också, att han inte kan skilja den ena unga flickan från den andra, för vi ser alla likadana ut.

— Så-å, han är alltså ett förnuftigt manfolk, och

det är kanske av honom ni ärvt ert sunda förnuft. Ring på Hansen, Per, så får hon komma in och servera teet.

— Kan inte jag få göra det? frågade Brit.

— Jo tack, gärna det. Brit ordnade kopparna, dödligt rädd, att hon skulle tappa någonting i golvet, och alltmer nervös blev hon, då hon kände att den gamla fruns ögon följde alla hennes rörelser.

— Nå, Cornelia, hur lever världen med er på Ramsborg? frågade farmor. Conny blev eldröd i ansiktet och såg på Brit, som smålog uppmuntrande mot henne.

— Tack farmor, vi har det mycket bra, stamade Conny.

— Bra kan man väl aldrig ha det där borta, sade farmodern torrt. Det är väl inget nytt att förmäla därifrån? Och hon såg frågande på Brit.

— Ingenting annat, än att Hilda haft julstök, hon som andra.

— Vari bestod det stöket, då?

Brit blev het om kinderna. Nu tycktes det där förhöret börja, som hon gruvat sig så mycket för.

— Hon skurade och fejade litet mer än vanligt och så lät hon slakta sina grisar och saltade ner fläsket och gjorde sylta, svarade Brit.

— Och tänk, hon grät hela den dagen, då de slaktades, inföll Conny.

— Jaså, pyret, gjorde hon det. Ja, Hilda har hjärtat på rätta stället, hon.

— Och hur går det med mjölkleveransen? frågade Per Ramm leende.

— Utmärkt. Vi har så många kunder vi någonsin vill ha. Vi kunde mycket väl sälja ännu mer, men vi måste ju ha något för egen del.

— Och höns har vi också, inföll Conny. Brit bytte till sig fem kycklingar mot mjölk.

— Det ska småningom bli många fler, sade Brit smått förlägen.

— Och min son och hans exentriska hustru har det gott och bra? Fru Ramms skarpa ögon borade sig in i Brits.

— Ja tack! Ingenjören ser vi ju inte mycket till, han sysslar ständigt med sitt, men fru Ramm har varit mycket friskare sista tiden. Hon har varit uppe och till och med ute.

— Är det ni som förmått henne till det? Åter fick Brit ett forskande ögonkast.

— Mamma, Brit och jag har varit på teatern, sade Conny i sin oskuld.

Brit blev ängslig. Hon hade nog tänkt berätta om teaterbesöket, men inte så där hux flux.

— Jaså, det var på det sättet ni lockade upp henne. Ja, ja. Nå, hur bekom det henne?

— Hon gick till sängs igen dagen efter, och se-

dan har hon inte varit uppe. Åter var det Conny, som svarade.

Per Ramm skrattade högt och lutade sig tillbaka i stolen. Fru Ramm nickade.

— Var det besvikelse eller längtan, som tvang henne att lägga sig på nytt? frågade hon.

— Kanske båda delarna, svarade Brit litet kort. Detta förhör roade henne inte nämnvärt. Jag tror, att fru Ramm överskattade sina krafter. Nej, så vackra och hemtrevliga rum här är!

Brit ville inte tala mer om Ramsborg och dess invånare, i all synnerhet inte i Connys närvaro.

— Ja, vårt hem är lyckligtvis litet bättre skött än Ramsborg.

Brit blev förargad. Det var då märkvärdigt, att fru Ramm inte kunde sluta.

— Det värsta på Ramsborg, tycker jag, är fotogenlamporna, sade hon med en viss hetta. De drar ju så mycket fotogen och så smutsar man ner sig så rysligt, då man skall putsa och fylla dem.

— Men det gör ju Ingertha.

Brit svarade ej.

— Nej, det gör Brit, sade Conny.

— Jaså, det också. Vad gör då Ingertha hela dagen utom att lägga patiens?

Brit och Conny sågo på varandra och brusto i

skratt. Per Ramm skrattade också, och till och med fru Cornelia drog på munnen.

— Eftersom ni tycker, att vi har det hemtrevligt, så roar det er kanske att också se de andra rummen? sade Per Ramm.

Brit var tacksam för avbrottet och följde villigt med.

Bredvid vardagsrummet låg det stora ljusa trädgårdsrummet och sedan kom kontoret. Det var ett trevligt rum med ett skrivbord mitt på golvet, och stora bokhyllor och en öppen spis på ena väggen. Överallt fanns det mjuka mattor på golvet — det fanns ingenting i detta hem, som påminde om Ramsborg.

— Då de kommo in i herrummet, sade Per Ramm:

— Detta är mitt rum, och här vistas jag mest.

— Vad har ni egentligen för yrke? frågade Brit, som inte längre kunde styra sin nyfikenhet. Jag har undrat så mycket, vad ni är för något.

— Vad jag är? Kontorsman, skulle man ju kunna säga. Jag kan försäkra er, att jag har ganska mycket att göra, eftersom jag är liksom chefen nere på kontoret.

— Vilket kontor?

— Trävarukontoret nere i staden.

— Å-å, sade Brit. Hon kände sig generad, för

det att hon trott att han inte gjorde någonting, bara gick hemma och slog dank och var sin mammas gosse.

— Det var ju meningen, att Johannes skulle överta affären efter vår far, men så började han på med sina välsignade uppfinningar, och då måste jag in i firman, så ung jag var.

— Jag trodde att era föräldrar bodde på Ramsborg förr i världen.

— Ja, det gjorde de, men så flyttade de hit, och min far blev affärsman och lät en inspektor sköta Ramsborg. Men man måste sköta en gård själv för att få någon förtjänst av den, och när så staden där borta började utvidga sig, sålde min far det ena jordstycket efter det andra, och nu kan ju gården inte längre bära sig. Vet ni vad, avbröt han sig hastigt och vände sig mot henne, jag är så glad för det ni inte är rädd för min mor, som de flesta unga flickor, ty mamma väger precis inte sina ord, och då får hon vanligen bara ja eller nej till svar. Därför tycker hon att nutidens unga damer är så intetsägande, och det kan man ju förstå. Hon förstår inte att det är för att de är rädda för henne, som de aldrig törs ha någon egen mening.

— Jag sa väl inte för mycket? Undrade Brit ängsligt. Jag blev nog en smula häftig, då hon gick på och frågade och frågade.

— Nej, för all del. Mamma tror antagligen, att ni på förhand tycker illa om henne, därför att min svägerska satt er upp mot henne.

— Det är fullkomligt misstag. Jag hör aldrig på unga fru Ramms klagovisor, och jag förstår mycket väl, att det skall vara prövande för en mor, att hennes son har en så sjuk hustru, att hon ständigt måste ligga.

— Säg hellre oduglig, fröken Warming, så slår ni huvudet på spiken.

— Nåja, sjuk och oduglig, svarade Brit. Jag inser nu, att hon inte enbart är sjuk.

Allt vad Brit såg i detta hem väckte hennes stora beundran, så ock det prydligt dukade kvällsbordet i den stora, vackra matsalen, och den läckra och fint upplagda maten. Brit tänkte ovillkorligt på Hildas små överfyllda fat, på vilka de salta fiskbitarna lågo uppstaplade och på den alltid skrynkliga och solkiga duken.

— Nu måste ni äta ordentligt, sade fru Ramm. Unga människor skall äta mycket och länge, annars är det något fel med dem eller också vantrivs de.

Och Brit följde uppmaningen. Det var inte möjligt annat, så inbjudande och smakligt, som allt var, och dessutom ville hon förfärligt gärna, att fru Ramm skulle tycka bra om henne. Hon visste

inte riktigt, om hennes önskan berodde på, att om den gamla fru gillade henne, så kunde hon ta det som ett bevis på, att hon dugde någonting till här i världen — eller om den kanske hade en helt annan grund.

NIONDE KAPITLET.

Då Brit vaknade, låg hon stilla en stund och lät blicken glida runt det vackra rummet med dess vita möbler och ljusblå tapeter. Dörren stod öppen till Connys rum, där möblerna också voro vita men tapeterna ljusröda. Per Ramm hade talat om för dem, att dessa två rum kallades Jungfruburarna.

Vad han var hurtig och trevlig, och så duglig sedan. Tänk, att han var chef för hela affären, fast han knappt kunde vara mer än på sin höjd tjugu-åtta år!

Det sprakade så hemtrevligt i kaminen. Hon hade inte hört, när jungfrun var inne och tände brasan, så tyst och stilla rörde sig tjänarna här i

huset. Det var annat än Hilda med sina tjockbottnade skor och tunga, klampande gång.

Och i dag var det julafton. Aldrig förr hade det hänt, att hon legat och dragit sig så länge en julaftonsmorgon. Den dagen hade hon alltid haft så mycket att göra. Julgranen skulle klädas och julklapparna göras i ordning, men nu låg hon och drog sig som en prinsessa, som inte hade något annat att göra än att finnas till.

— Conny! ropade hon plötsligt förskräckt. Vi har bara en kvart att klä oss på. Det går inte an, att vi kommer försent till frukosten.

Brit hörde en lång och ljudlig gäspning.

— Å, Brit, vad jag har sovit gott!

— Skynda dig Conny, det är bråttom!

Då de gingo utför den breda, mattbelagda trappan, kunde Brit inte låta bli att tänka på, att Per Ramm måste tycka att Ramsborg var fruktansvärt vanvårdad och otrevligt i jämförelse med hans eget vackra och välskötta hem.

— God morgon, barn! Det var bra, att ni är punktliga, sade fru Ramm, då de kommo in i matsalen.

De hade redan satt sig till bords, då Per Ramm trädde in.

— God morgon, sade han hurtigt. Har ni sovit

gott? Vad har ni drömt, fröken Warming? Det man drömmer första natten i ett främmande hus, lär ju ha en viss betydelse, och han såg leende på henne.

— Jag har sovit som en stock och inte drömt ett dugg.

— Är det inte trevligt att det snöar, sade fru Ramm. Det är bäst du tar släden i dag, Per, för det är för mycket snö för bilen, och då kan Conny få åka med dig och få en smula frisk luft i lungorna.

— Kan inte Brit också få följa med? undrade Conny.

— Det är bara plats för två i släden, och du kan väl stå ut med att vara utan din älskade Brit den halvtimmen det tar att köra fram och tillbaka till staden, sade den gamla frun. För min del är jag mycket glad att det snöar, för då kan vi få åka släde till kyrkan i morgon. Bilen är nog bra, men häst och släde passar bättre på juldagsmorgonen tycker jag.

— Är det ingenting jag kan hjälpa till med i dag? frågade Brit.

— Kommer aldrig i fråga. Så länge ni är här, skall ni ha ledigt, och förresten är allting färdigt. Husjungfrun och hennes kamrater får kläda jul-

granen på förmiddagen, för det orkar jag inte längre göra själv. Vi börjar alltid tidigt julbestyrren här i huset, så slipper vi arbeta oss fördärvade de sista dagarna.

Fru Ramm och Brit stodo i fönstret och åsågo farbroderns och brorsdotterns avfärd. Brit stod just och tänkte på hur käck och trevlig Per Ramm såg ut, där han satt i päls och skinnmössa och hälsade med piskan upp mot dem, då hans mor anmärkte:

— En käck och hurtig ung man, eller hur? Hon gav i detsamma Brit en snabb sidoblick..

Brit måste naturligtvis svara jakande på den frågan, men det förargade henne, att hon rodnade.

— De unga damerna här i staden tycks vara av samma mening, sade den gamla frun och gick in i vardagsrummet, följd av Brit. Bevare mig väl, vad de nu för tiden fjäsar för en ung, förmögen man. Det gick annorlunda till i min ungdom, då var det minsann männen, som fick stå på tå. Hon suckade. En gång såg vi med lika stora förhoppningar på Johannes som nu på Per. Kom och sätt er barn, så får vi språka litet med varandra.

Brit hade en känsla av att hjärtat sjönk ner i magen. Nu kom väl det oundvikliga förhöret.

— Det förefaller, som om ni skulle vara ett för-

ständigt flickebarn. Säg mig nu uppriktigt er tanke om förhållandena på Ramsborg?

— Jag tycker, att ingenjör Ramm lever ett gränslöst sorgligt och ensligt liv, svarade Brit.

— Det skall ni inte säga. Han lever i sin egen värld, och så får ni inte glömma, att han tror på sina uppfinningar och hoppas mycket av dem. Vi vet, att de är odugliga, men det förstår inte han. Värre är det med hans hustru, och i längden kan det nog inte fortsätta på detta sätt.

Brit funderade litet, och så berättade hon öppen-
hjärtigt, vad hon gjort för att förmå unga fru Ramm att på nytt intressera sig för livet, och om det bedrövliga och oväntade resultatet.

— Ja, där ser ni själv. Det går galet, vad vi än gör. Om jag trodde, att hon hade någon begåvning och kunde slå igenom — ja, då fick hon gärna för mig uppträda på scenen, hur mycket hon ville. Men att flacka omkring med en trupp, som kanske inte ens kan betala sina hotellräkningar, det vill jag ändå inte att min sonhustru skall göra. Hon har inte ett spår av talang eller blick för sådant, som har värde i livet. Hon kan inte ens använda sina ögon och lägga märke till vad som händer och sker omkring henne. Hon ser ingenting annat än sin egen obetydliga person, Hon såg ganska näpen

ut förr i världen, docktypen förstår ni, gult hår och blå ögon — nichts weiter.

— Men kanske om hon fick det litet trevligare omkring sig — litet gladare och ljusare i rummen —

— Hur skall det gå till? Ni har ju själv försökt och sett följderna. Men jag förstår, att ni har det elektriska ljuset i tankarna. Nåja, det skall ni få. Jag har redan länge tänkt på det själv, fast jag tror att det gör varken från eller till i fråga om Emilys välbefinnande. Ingertha kan inte heller göra något för trevnaden. Hon gör ingen människa glad, vad den saken angår, och dessutom kommer de två damerna inte överens med varandra.

— Nej, jag har märkt det.

— Saken är den, att Ingertha vill vara där Johannes är, och så har det alltid varit. Jag försökte ha henne hos mig, men hon irriterade mig så med sina evinnerliga patiensers och sitt enfaldiga prat om Johannes' genialiska uppfinningar, att jag blev nervös, jag med. Det var en verklig lycka för oss att ni, lilla fröken Brit, kom till Ramsborg, men vi kan ju inte hoppas, att ni stannar där länge. En vacker dag kommer en man och snappar bort er från oss.

— Det brådskar inte med den saken, sade Brit småleende. Jag stannar så länge jag kan — för Connys skull. Hon gjorde ett kort uppehåll och fortsatte sedan tveksamt: mor och jag har talat om, att Conny kanske kunde bo hos oss och gå i samma skola som min syster Gerda, som är jämnårig med henne, men det beror naturligtvis på om ni —

— Det vore verkligen en utväg. Jag kunde ju ta flickan hit, men Per gifter sig också vad det lider, och då blev hon ju ensam med mig, gamla gumma. Men ni stannar väl i alla fall till sommaren?

— Ja, det gör jag alldeles säkert.

— Det kändes så underligt att fira julen hos främlingar, och Brits tankar vandrade oupphörligt till hennes eget hem. Hon visste precis vad föräldrarna och syskonen företogo sig varenda minut på julaftonen. Klockan fyra vilade mor sig en stund, och far läste tidningen. Ove lade in julkappar och försökte skriva vers på paketet, ty far ville att det skulle stå åtminstone två versrader på varje paket, och detta vållade både Ove och tvillingarna ett förskräckligt huvudbry.

Det var i alla fall underligt med julaftonen, man gick alltid i en viss spänning, om man var aldrig så fullvuxen och förständig, och Connys nyfikna iver smittade ovillkorligt Brit.

— Vad tror du, att jag får av farbror Per och farmor? frågade Conny. Och vad tror du, att du själv får, Brit?

— Jag! sade Brit förvånad över frågan, du kan väl begripa att inte jag får några julklappar här i huset.

Men då kunde Conny inte tåga längre i trots av det tysthetslöfte hon gett sin farbror. Den dag, då hon fick åka med honom till kontoret, hade hon frågat honom, och då hade han anförtrott henne — men hon fick inte tala om det — att Brit skulle få en julklapp både av farmor och honom själv. Conny ansåg, att det inte var orätt, att hon bröt sitt löfte, ty det var så synd, att Brit skulle gå och tro, att hon inte fick någonting.

Brit kände sig nu glad över att hon hade sytt en liten duk till fru Ramm, och den skall ligga under Connys nåldyna på toalettbordet. Men till Per Ramm hade hon ingen julklapp.

Äntligen hördes gongongen nerifrån hallen, signalen till att det stora ögonblicket var inne, då alla skulle samlas. Conny rusade som en pil utför trappan, och Brit följde lugnt och värdigt efter henne. Till all lycka syntes det inte hur högt hennes hjärta klappade.

Julgranen stod i den stora trädgårdssalen och var

så hög, att den nådde nästan upp i taket. Den lyste och strålade, så att det nästan gjorde ont i ögonen, då dubbeldörrarna slog upp. Conny, som höll Brit i handen, stod andäktigt stilla och bara stirrade. En så vacker julgran hade hon aldrig förr sett. På Ramsborg hade de bara en liten en, som stod på bordet.

Alla satte sig längs väggarna, husjungfrun, de två andra tjänarinnorna, chauffören med hustru och två barn. Farmor tog plats vid flygeln och spelade upp en psalm, i vilken allesammans stämde in.

Brit och Conny sutto i soffan och farbror Per borta vid flygeln. Allt var så vackert och högtidligt, att Conny knappt vågade andas. När psalmen var slut, satte farmor sig i den stora länstolen och läste juldagens evangelium högt.

Connys ögon irrade nyfiket omkring. Farbror Per hade sagt, att den ena julklappen hon skulle få hörde till djurriket och den andra till växtriket och den tredje till mineralriket. Vad kunde det vara? Hon hade gissat på en hundvalp, och han hade svarat, att det inte var så dumt tänkt, men en levande hundvalp kunde väl inte ligga stilla och tyst i en av kartongerna under julgranen.

Äntligen hade farmor slutat läsningen, och nu bjöds julpunschen, som var upphälld i fina glas med guldkant omkring. Alla önskade »glad jul» och

måste skåla med varandra, och så började farbror Per dela ut julklapparna.

Det var väldigt roligt, att det första paket han fick tag i var till Conny och innehöll en liten sammetshund, vars inre var fyllt med karameller. Det var inte utan att Conny kände sig ganska besviken; hon hade så säkert trott, att hon skulle få en livslevande hund.

— Där ser du själv, att den hör till djurriket, sade farbror Per, och hon tyckte att hans leende var riktigt försmädligt.

— Du får inte tro för mycket på honom, sade farmor hastigt, då hon såg Connys besvikna min. Du vet ju hur svår han är att narras.

Strax därpå tog farbror Per upp den ena av de två stora kartongerna.

— »Fröken Cornelia Ramm», läste han högtidligt. Undrar om inte det är felskrivet och skall stå fru Cornelia Ramm i stället. Det är säkert till dig, mamma.

— Vi får rätta oss efter adressen. Öppna kartongen, du Conny.

Conny var så ivrig, att hon fumlade med snöret, men till sist lyckades hon ta av locket.

— Ä—å, titta Brit! ropade hon alldeles överväldigad och höll upp en liten vacker skinnkappa.

— Den där kommer då från djurriket, Conny lilla, sade Brit leende.

Brit fick också en kartong och i den låg en förtjusande ljusröd crêpe-de-chineklänning.

— Det är — är alldeles för mycket, stammade Brit förlägen.

— Den är ämnad för klubbalen på fjärdedagen, sade fru Ramm. Jag visste inte säkert, om du hade någon balklänning med dig.

En massa julklappar utdelades, både nyttiga och dyrbara saker, och Brit kunde inte låta bli att tänka på att fru Emily beskärmat sig över hur snål hennes svärmor var.

Både Brit och Conny fingo var sin guldkedja med en liten emaljerad medaljong, och i Brits satt Connys porträtt, och i Connys satt ett av Brit. Per Ramm hade tagit dem båda, då han var på Ramsborg.

— Ja, Conny det var mineralriket, det, sade farbror Per. Gå nu och titta bakom draperiet där borta, så hittar du kanske också någonting ur växtriket.

Conny rusade dit bort, och bakom draperiet stod ett par skidor, som hon strax måste prova på golvet. Kappan hade hon på sig och guldkedjan om halsen, och det var med nätt nöd, de fingo ta ifrån henne

kappan och skidorna, då de skulle sätta sig till bords.

*

*

*

Alla voro tidigt uppe på juldagsmorgonen, ty fru Ramm höll strängt på, att ingen fick skolka ur kyrkan den dagen.

— Jag kan inte med alla de där modärna människorna, som slinker undan julbestyren och reser till pensionat och kurorter över helgen, förklarade hon. Man skall stöka och ha brått till jul, så blir det så mycket roligare då helgen kommer, och en juldag utan ett kyrkbesök är ingen juldag, tillade hon mycket bestämt.

Och så åkte de till kyrkan med parhästar framför släden, och vitt slädnät över hästryggarna. I första släden, som kördes av Per, sutto fru Ramm, Brit och Conny, och i den andra, som kördes av chauffören åkte tjänstfolket.

Då de gingo uppför kyrkgången, fru Ramm i sin pälsfodrade sidenkappa, stödd på sin käpp och med andra armen under Brits arm, fick den unga flickan fullt klart för sig vilken betydande och ansedd dam gamla fru Ramm var. Alla hälsade artigt på henne, och i bänken högst uppe i koret voro några platser tomma i avvaktan på familjen Ramms ankomst. Ingen av menigheten hade vågat sätta sig där, ty ännu hade det aldrig hänt, att fru Ramm någon juldag försummat att taga sin plats i bänken.

*

*

*

Brit gick in i klubbens toalettrum för att lägga av sig ytterkläderna. Hon och Per Ramm hade åkt tillsammans till klubbalen. De kommo litet sent, men Per hade sagt, att det var bara bra, »ty nu kan vi få dansa i ett sträck med varandra, om ni håller till godo med mig».

— Ni kan väl förstå, att jag vill hellre dansa med er än med alldeles obekanta herrar, svarade Brit.

— Tack, och han hade sett så varmt på henne.

Det stod två andra försenade unga flickor där inne. De kastade en likgiltig blick på Brit och fortsatte att pudra sig.

— Vet du, Else, om Per Ramm har kommit? sade den ena.

— Nej men han kommer säkert. Han har anmält sig, men han har en dam med sig.

— Vad säger du! rösten lät nästan förskräckt. Vem skulle det vara?

— Asch, bara en lärarinna, svarade Else med en föraktfull betoning på sista ordet. Han sa till min bror, att han var tvungen att ta med sig brorsdotterns guvernant, som fick följa med lilla Conny Ramm till farmodern. Hon är för liten att resa ensam, som du vet.

— Stackars kräk, det måste vara hemskt att komma på besök till gamla fru Ramm. Vi behöver väl inte ta henne med i räkningen?

— Nej då, det tror jag inte. Skyldighetsdanserna med henne gör han nog undan så raskt som möjligt. Per är mannen, som gör vad han behagar, och guvernanter är nog inte så värst intressanta. Är jag snygg nu?

— Du är väldigt söt. Den där guvernanten är väl illa klädd, kan jag tro — fattig och anspråkslös, för det följer med yrket. Men är hon inte beskedlig och medgörlig, får hon det inte för trevligt hos gamla Ramm. En sak är i alla fall säker, och det är att Per skall bli min bordskavaljer. Det är en gammal överenskommelse, och den sviker han nog inte, så där får allt guvernanten stryka på foten.

— Du skall få se, att hon kommer att lägga an på honom — tänk, vilken godbit för en gammal guvernant — och göra sig söt, till dess hon fått sin vilja fram.

— Då blir hon allt tvungen att först erövra hans mor, annars hjälper det inte hur hon än bjuder till.

— Förlåt, skulle jag kunna få komma fram, hördes Brits röst.

De makade sig undan från spegeln, under det att de mönstrade den obekanta unga damen i den eleganta ljusröda klänningen. Brit tog lugnt upp sin puderask och pudrade näsan. Jaså, hon var bara en illa klädd, fattig guvernant, som man inte behövde vara rädd för! Men hon skulle allt visa dem, att de fingo vara så goda och taga henne med i räkningen.

— Vem var det? hörde hon den ena fråga, då de gingo ut.

— Vet inte, men jag tror nästan det var konsul

Larsens brorsdotter, hon kommer till balen har jag hört.

Jaså, Per Ramm hade sagt, att han var tvungen att taga litet hand om henne! Usch, så förargligt, att hon fick höra detta just nu. Eftersom han skulle bli den andra damens bordskavaljer, hade det naturligtvis bara varit löst prat, att de — han och Brit — skulle dansa varje dans med varandra. För all del, hon ämnade visst inte besvära honom, hellre skulle hon gömma sig i korridoren.

Strax utanför dörren stodo de två unga flickorna och pratade livligt med Per Ramm, men så snart han fick se Brit, bugade han sig med några ursäktande ord och gick fram och bjöd henne armen. Brit hade svårt att hålla sig för skratt, då hon såg de unga damernas förskräckta miner.

— Får jag lov att föreställa — fröken Warming, fröken Else Vangen och fröken Lill Bloch, sade Per.

De unga damerna hälsade stelt och avmått. Det var inte svårt att se, att de voro fientligt stämda.

— Per, du sviker väl inte vårt bord? ropade Lill Bloch efter honom.

— Nej, både fröken Warming och jag kommer.

En varm våg av glädje drev blodet upp i Brits kinder, och hon kunde inte låta bli att kasta en utmanande blick på den besvikna Lill Bloch.

En hel rad unga herrar bad att få bli föreställda för Brit, och hon pratade och skämtade med dem alla. Å nej, ingen skulle få intryck av att hon var en stackars beskedlig och förtryckt guvernat!

— Hur klarar ni er med gamla fru Ramm? frågade Jens Vangen, som hon nyss dansat med.

— Alldeles utmärkt, ljöd det oväntade svaret. Hon är så snäll och älskvärd som någon kan vara, en riktigt rar gammal dam.

— Det var det underligaste jag någonsin hört. Här är alla rädda för henne, och jag kan försäkra er, att det inte finns en enda flicka här i stan, som vill byta med er — ja förresten, Gud vet, om det inte ändå finns en och annan som ville vara i ert ställe.

— Varför det?

— För Pers skull. Han står högst i gunst hos stadens unga damer. Det är för övrigt inte så underligt, för han är både trevlig och hygglig och dessutom ett gott parti — har både förmögenhet och en ansedd ställning.

— Tror ni verkligen, att unga flickor tänker på sådant?

— Ja, det tror jag — eller rättare sagt, det vet jag.

— Det är tur, att han sluppit undan då, sade Brit skrattande.

— Det kan så tyckas, men ni kan lita på, att morsgumman har ögonen med sig.

— Nej, men fröken Warming! Per Ram stod plötsligt framför dem. Detta är ju stridande mot överenskommelsen, att vi skulle dansa alla danser med varandra.

— Nej, vet ni vad, det hade blivit för enformigt i längden! Brit slog en knyck på nacken, så att de korta lockarna fladdrade. Han skulle inte inbilla sig, att hon var en sådan, som man »var tvungen att dansa med»!

Per Ramm bugade sig och gick.

— Bevare mig fröken, ni är inte rädd av er, ni! utbrast unge Vangen. Såg ni inte, att han blev stött?

— Det kan han gärna roa sig med. Jag kan inte med sådana där bortfjäsade herrar, som tror, att de kan få vem de vill, bara de räcker ut handen.

— Nej, så får ni inte säga om Per. Om han velat, så hade han, som ni säger, kunnat räcka ut handen för länge sedan.

— Det är ju det jag säger — han är både pretentiös och gråtten. Å, vilken förtjusande foxtrot! Kom, så dansar vi igen.

Brit såg inte till Per Ramm, förrän de skulle sätta sig till bords.

— Några av oss har kommit överens om att sitta vid samma bord, sade han stelt och bugade sig.

— Jag vill förskräckligt gärna sitta vid ert bord, sade Brit vänligt, hon kände att hon sårat honom, men då jag kom hörde jag händelsevis ett samtal mellan två unga damer, och av detta förstod jag, att det var en gammal överenskommelse mellan er och den ena av dem, att ni på klubbalerna alltid skulle vara hennes bordskavaljer. Jag ville ogärna tränga mig mellan er och henne, och så blev jag på dåligt humör och —

— Den saken är ordnad för länge sedan, och förresten vill jag säga er, att om ni tänker vara spydig och stygg, så bryter jag mitt löfte och kallar er den underbara Brit, så att alla hör det, och nu kan ni göra vilket ni vill. Kom nu!

Brit stack sin arm under hans, och han tryckte den tätt intill sig. Brit vågade inte göra några invändningar utan följde beskedligt med honom. Det fick på inga villkor hända, att de andra fingo höra det avskyvärda namn, han hittat på. Han var i stånd att säga det, och sedan skulle de andra kalla henne den underbara guvernanten. Nej, det öknamnet betackade hon sig för.

Inne i matsalen hade Lill Bloch och Jens Vangen, Else Vangen och Sven Dahl samt Astrid Borgen och

Knut Vig slagit sig ned vid ett bord. De vinkade och viftade så snart de fingo syn på Per och Brit.

— Sätt dig här, Per, Lill Bloch gjorde plats bredvid sig. Tänk, vi trodde verkligen, att du skulle sätta dig vid gamlingarnas bord i kväll, för du har sett så högtidlig ut hela tiden. Är det ett eller annat ansvar, som kanske trycker dig?

Brit förstod mycket väl, vad hon menade och presade hårt ihop läpparna.

— Nej, så trevligt, att jag fick plats bredvid er, sade hon till unge Vangen och låtsade om ingenting. Det artade sig i alla fall till att bli ganska besvärligt. Men hon måste i varje fall förhålla sig lugn och inte låta reta upp sig, vad än fröken Bloch kunde hitta på att säga.

Brit pratade och skämtade med nervös livlighet, men Lill Bloch lutade sig närmare Per och började ett lågmält samtal med honom. Brit märkte det nog, men uppfattade inte ett ord av vad de två hade att säga varandra.

— På nyårsafton brukar det alltid vara dans hos Ramms, sade Jens Vangen. Tror ni, att det blir så i år också?

— Det vet jag ingenting om.

— Jo, det blir det, inföll Per Ramm, som å sin sida tydligen varit intresserad av vad Brit och

Vangen haft att tala om. Jag har skickat ut bjudningskortet i dag. Mamma hade smått hoppats på att få skolka i år, men vi måste ju laga, att fröken Warming fick litet roligt. Det insåg också min mor och gav snart med sig.

— Det var fasligt, vad ni gör stor affär av Connys guvernant. Det har ni väl aldrig varit med om på era andra platser, och Lill Bloch såg utmanande på Brit.

— Jag har aldrig förr haft någon plats, sade Brit, och vändande sig till Per tillade hon lugnt: ni skall inte göra er så mycket besvär för min skull.

— Ni vet nog, Brit, att mamma inte är rädd om besväret, när det gäller er.

— Bevars, vilket dygdemönster ni måste vara fröken Warming, som har lyckats erövra stadens strängaste fru. Men Per — Lill Bloch lade huvudet på sned och såg inställsamt på Per Ramm, det är väl litet för vår skull också? Ni brukar ju ha nyårsbal vart år, och de andra nyårsaftnarna har fröken Warming ändå inte varit här.

— Ni må tro, att man roar sig kungligt hos Ramm, skyndade Else Vangen att säga, ty hon såg, att Per Ramm rodnade starkt. När klockan slår tolv blir vi spådda. Då dryper vi stearin i vattnet och ser noga efter vilka figurer det bildar.

— Ja, och man kan tryggt lita på den sortens spådom, sade Lill.

— Lill kan inte glömma att stearinet, som hon i fjol droppade i vattnet bildade en ring. Det betyder förlovning. Är du förlovad, Lill? Per såg retsamt leende på henne.

— Vem vet, sade hon och rodnade.

— Har den äran! ljöd det från alla håll.

— Vem är den lycklige? Astrid Borgen lutade sig nyfiket fram över bordet. Är det lektor Berg? Du minns nog, att det blev liksom en bok bredvid ringen.

— Usch, den där träkmåsen! sade Lill.

— Ringen kunde gott häntyda på att lektorn är hjulbent, sade Sven Dahl.

— Sköt dig själv, du, kom det rappt från Lill. Du fick en rund tingest, som du sa betydde pengar. Har du fått några, Sven?

— Vad skulle ni önska, att ni fick, Brit? frågade Per.

— Jag! Tänk, jag tror inte att jag önskar ett dugg. Jag har ju allt möjligt. Det enda skulle då vara ett par nya galoscher, svarade hon skrattande.

— En ung dam, som inte önskar sig något! Det var det konstigaste jag hört! utbrast Knut Vig.

— Somliga räknar anspråkslöshet som en dygd,

men det gör inte jag, utlät sig Lill Bloch. Hör du, Per, det var något jag gärna ville fråga dig om. Hon sköt stolen litet tillbaka, Per måste göra på samma sätt och så fortsatte de två sitt samtal.

Brit höll blicken fäst på Lills ansikte. Hon talade lågt och ivrigt, och Gud vet, vad hon nu sade, ty Per lutade sitt huvud närmare hennes och smålog, så att hans vita tänder syntes.

— Nu börjar musiken på nytt. Är det någon som vill dansa? Brit reste sig upp, kastade ifrån sig cigarretten och försvann med Sven Dahl in i balsalen.

Natten var ljus och stjärnklar, då ungdomarna äntligen åkte hem. Släden var så fullpackad, att de måste sitta i knä på varandra, ty Per hade övertalats att köra hem så många som fingo rum. Under skämt och glam gick färden, och den ena efter den andra sattes av vid sina hem.

Lill Bloch var den sista.

— Tack för mig, sade hon till Per, och glöm nu inte överenskommelsen. Hon sade inte adjö till Brit, och när hon låst upp sin port, vände hon sig om och ropade än en gång:

— Glöm inte bort det, Per!

— Nej, för all del, svarade han och klatschade med piskan.

— Har ni haft roligt, Brit?

— Ja, alldeles förskräckligt.

— Tycker ni om mina vänner?

— De flesta, i synnerhet Jens Vangen och hans syster. De var väldigt trevliga och snälla.

— Var det någon, som ni inte tyckte om?

— Jag tycker inte om spydiga människor, som njuter av att säga ovänliga saker.

— Som vem?

— Som fröken Bloch. Jag tror inte, att hon är snäll, svarade Brit lågt.

— Nej, det har ni kanske rätt i. Hon har en otäckt vass tunga. Är ni trött?

— Ohyggligt, men det är visst mycket sent. Det skall bli härligt att komma i säng.

Per Ramm såg på henne, som om han ville säga något, men han såg bara ett blekt litet ansikte innanför den uppslagna kappkragen och manade på hästen, så att det gick hemåt i skrap trav.

Men så trött Brit än var, kunde hon ej somna. Hon låg och funderade på vad det kunde vara för något, som Lill Bloch och Per hade kommit överens om.

Det kunde förresten göra detsamma, ty nu skulle väl Conny och hon snart resa tillbaka till Ramsborg, där ingenting hände, och där dagarna gled bort,

den ena precis lik den andra. Å, det skulle nästan kännas skönt att komma tillbaka dit. — — —

Klockan var nära tolv på dagen, då Brit vaknade. Hon satte sig häftigt upp, förskräckt över att det var så sent, men upptäckte i detsamma en frukostbricka på bordet bredvid sängen. Hon åt och klädde sig så fort hon kunde och skyndade ned. I vardagsrummet voro de andra samlade.

— Jag är så ledsen, snälla fru Ramm, över att jag försovit mig, sade hon förlägen.

— När man är ung behöver man sömn, och ni är dessutom inte van att vara uppe sent om nätterna. Hade ni roligt i går?

— Ja mycket. Man kan knappt annat, när man är fint klädd, och min klänning var den vackraste av alla. Inte sant? vädjade hon till Per.

— Absolut. Jag sitter och väntar på er fröken Brit, för att få er med på en åktur. Jag lovade Lill Bloch att köra henne runt Sannesjön nu på förmiddagen. Har ni lust att följa med?

— Nej tack, svarade Brit kort.

Fru Ramm såg på henne.

— Varför inte? frågade hon.

— Jag är alldeles för sömnig än.

— Friska luften gör er snart vaken, förklarade Per.

— Tack för vänligheten, men jag har dessutom ingen lust. Jag är absolut säker på, att fröken Bloch inte tycker om mig, och det roar mig inte att vara tillsammans med henne.

Gamla fru Ramm nickade gillande.

— Jag tror, att jag ringer på och säger, att jag fått förhinder, sade Per.

— Nej, det går inte an, sade hans mor, men du kan ju ta Conny med dig. Sätt bra på dig, barn, tillade hon utan att vänta på sonens svar.

Per gick för att säga till om hästarna, och Conny dansade ut för att sätta på sig ytterkläderna.

— Det var rätt gjort, Brit. Man bör undvika folk som är ovänliga mot en, och Lill Bloch är en framfusig flicka. Jag tycker inte heller om henne, och hon skall inte få sin vilja fram att åka ut ensam med Per. Därför lät jag Conny följa med.

Brit kunde ju inte säga rent ut, hur tacksam hon var, men den gamla damen förstod de unga ögonens tysta språk, då de sågo så varmt på henne.

När Brit och Conny klädde av sig den kvällen, kunde Brit inte avhålla sig från att fråga hur åkturen varit.

— Inte vidare rolig, svarade Conny. Fröken Bloch sa inte ett ord till mig, bara till farbror Per. Då hon kom ut, sa hon: 'Så trevligt, att du kommer

ensam, Per', och då svarade han: 'Det gör jag ju inte, du ser väl, att jag har Conny med mig.' Det var precis som om hon inte alls såg mig, och hon narrade farbror Per att köra mycket längre än han hade lust till.

Den kvällen kröp Brit med lätt hjärta ner i sin säng. Nu var det snart slut med denna härliga tid, och så bar det åter av till Ramsborg, men hon hade något att glädja sig åt, ty Per Ramm hade sagt, att han skulle snart komma efter för att övervaka installeringen av det elektriska ljuset. Det var underbart att ha något att se fram mot och glädja sig åt. — — —

TIONDE KAPITLET.

Det var rent märkvärdigt så annorlunda det blivit på Ramsborg sedan de fått elektriskt ljus överallt. Det strålade ur alla fönster, så att den gamla gården såg riktigt hemtrevlig ut. Själva matsalen

tog sig nästan bra ut i det starka skenet från hänglampan. I uthusen var också ljuset inlett, men gamle Hans hade inte riktigt förtroende för det. Han gick fortfarande med lykta i handen om kvällarna, då han skulle ge Blacken nattfoder.

Tant Ingertha beklagade sig över att ljuset var för starkt, men hon måste ändå medge, att hon nu såg korten bättre. Till och med unga fru Ramm njöt av förändringen och steg upp för att gå igenom de upplysta rummen.

— Nu kan man ju se överallt, sade hon, så att mörkret inte behöver skrämma en längre.

Per Ramm hade inte dröjt med att resa till Ramsborg utan följt med Brit och Conny, då de reste hem för att strax ta itu med inledningen av det elektriska ljuset.

Flickorna hade tyckt, att det var riktigt svårt att resa, då julferierna voro slut. Else och Jens Vangen hade gått ned till tåget för att ta avsked av dem, och i sista minuten kom själva Lill Bloch med en ask choklad till »den söta ungen». Conny tog förvånad emot den. Hon förstod inte, att då Lill fick veta, att Per Ramm skulle resa, ville hon skaffa sig en förevändning att gå ner till tåget.

Till och med gamla fru Ramm hade följt dem till stationen och inför alla varmt tackat Brit för »vad

hon gjorde för dem alla». Brit kände sig betydligt förlägen över att vara föremål för allas uppmärksamhet. Men egendomligt nog bekom det henne inte det minsta, då Lill ropade, sedan tåget satt sig i gång:

— Ja, då träffas vi, Per, i Oslo, när du kommer hit ner igen.

Inne i staden mötte fru Warming dem vid stationen, och hon och Per gjorde varandras bekantskap, och han blev bjuden att äta kväll hos dem. Det märktes tydligt, att han blev glad över detta, ty han tackade med värme och infann sig långt innan klockan slagit åtta. Både far och mor tyckte bra om honom, och han sade till Brit, att han nu förstod, att hon ville försöka göra Ramsborg trevligare, hon som själv hade ett så vackert hem.

Dagen därpå hade Per ätit middag hos Warmings, och sedan reste de vidare till Ramsborg och kommo fram före kvällen.

Brit kunde inte låta bli att tänka på första kvällen hon kom, och hur likt allt var som då, samma emaljerade kastrull och nötta bricka på bordet. Varken fröken Ingertha eller Hilda hade brytt sig om att duka ordentligt, ty de visste ju inte att Per skulle komma. Fy, det var verkligen förargligt, att han skulle få se hur slarvigt och otrevligt allt var. Men Brit bad honom vänta litet, och så dukade hon raskt

bordet och plockade fram den goda matsäck som Connys farmor skickat med, så att bordet i alla fall såg ganska inbjudande ut. Tant Ingertha hade med god aptit smakat på både tungan och skinkan, fast hon till att börja med förklarade att hon redan ätit, därför att hon inte mätte bra av att äta sent.

Det var egentligen tråkigt, att det gick så fort att leda in det elektriska ljuset, ty Per reste så fort det var färdigt. Brit och Conny hade skjutsat honom till stationen, och Per hade tryckt hennes hand så varmt och kraftigt och sagt, att det inte skulle dröja många veckor, förrän han kom tillbaka.

Och nu hade livet glidit in i de gamla spåren igen med lektioner, mjölkförsäljning, ärenden och uppköp av matvaror. Den enda förändringen var att unga fru Ramm inte låg hela dagarna i sin säng. Hon steg upp fram på förmiddagen och lade sig inte förrän efter kvällsmålet. Detta bidrog till trevnaden, tyckte Brit, ty det blev litet livligare i huset.

Julbesöket hos gamla fru Ramm och Per stod nu för Brit som en dröm, och litet emellanåt måste hon ta fram den ljusröda klänningen för att övertyga sig om, att det var något som verkligen hänt.

Unga fru Ramm hade överhopat henne med nyfikna frågor om allt möjligt, och Brit hade utgjutit sig i lovtal över det gamla hemmet, och den gamla

fruns stora älskvärdhet mot henne själv och Conny, men detta hade bara haft till följd ett vredesutbrott.

— Är det inte bra skamligt, att hon sitter där i ståt och härlighet och låter sin äldste son och oss leva så eländigt, som vi gör!

Brit kunde inte avhålla sig från att svara:

— Men har hon verkligen några skyldigheter mot er man? Har inte hans pengar gått åt till hans många uppfinningar?

I nästa ögonblick insåg hon hur taktlöst hon yttrat sig om något, som i grunden inte angick henne, och hon hade velat ge mycket för att ha det osagt. Fru Emily skrek i fullt ursinne,

— Jaså, de har satt upp er mot oss, kan jag märka, och ni tycks själv ha kommit riktigt i smöret. Jag begriper sannerligen inte hur ni burit er åt för att kunna ställa er in hos min svärmor.

— Jag har inte gjort det minsta för att få gamla fru Ramm att tycka om mig, svarade Brit förargad. Antagligen beror hennes vänlighet mot mig på, att hon förstår, att jag gör allt vad jag kan för att Conny skall ha det gott och bra.

— Bevars väl, jag tror rakt ni blev stött, men nog måste ni medge, att vi har skäl att tycka det går underligt till. Johannes har för länge sedan bett om elektriskt ljus men fått blankt nej, men när så ni ber därom får ni det ögonblickligt. Men det

beror kanske på andra saker, för ni tycks ha erövrat själva hans höghet Per.

Brit såg på henne, men så behärskade hon sig och tänkte: Nej det skall inte lyckas henne att få mig ond.

— Ja, nu har vi fått elektrisk belysning, sade hon leende, och det är ju huvudsaken.

— Det är så mycket annat vi behöver. Kan ni inte be att vi får telefon, vi som annat hyggligt folk?

Brit skrattade.

— Nej, fru Ramm, det tror jag inte lönar sig. Så långt sträcker sig inte mitt inflytande.

Fru Emily hade blivit i allra högsta grad förändrad. Då och då fick hon ett raptus av verksamhetsiver, och då hittade hon bland annat på att rumstera om på vinden. Hon røjde ur skåp, byråar och koffertar, men så tröttnade hon på alltihop, påstod att det tog för hårt på hennes krafter och överlät åt Brit att göra i ordning allt efter henne. Så kom ett skede, då hon bara läste, och de hörde hur hon inne på sitt rum deklamerade högt och övade in roller.

— Jag måste friska upp mitt minne. Vem vet, om jag inte en gång kan få nytta därav, anförtrodde hon Brit. Jag har legat av mig alldeles förskräckligt.

En dag bad hon Brit läsa de andra rollerna och hon tyckte att hon inte kunde neka. Det blev en hel föreställning till stor förtjusning för Conny som var åhörare. Men fru Emily hade svårt för att lära sig rollerna, och de måste om och om igen repetera scener och akter. Till sist tröttnade Conny att höra på, och Brit blev så utledsen på alltsammans, att hon bara önskade att fru Ramm ville gå och lägga sig igen. Till all lycka tröttnade fru Ramm själv snart på detta påhitt, och nu slog hon sig på brevskrivning, sände av det ena brevet efter det andra och väntade ivrigt på svar. Men tiden gick, och hon fick inga brev.

— Mina brev måste ha kommit bort. Är det säkert, Brit, att ni lagt dem i postväskan?

— Ja, vartenda ett, försäkrade Brit, men hon såg nog, att fru Ramm inte trodde henne.

Äntligen kom det en dag ett brev till henne. Hon försvann med det i sitt rum, och då hon kom tillbaka var hon mer nervös än vanligt och såg hemlighetsfull ut. Men ingen gjorde några frågor, och själv sade hon ingenting.

En dag, då de sutto vid middagsbordet vände tant Ingertha sig till ingenjören och frågade:

— När tänker du resa till huvudstaden, Johannes?

— I övermorgon.

— Skall du resa? utbrast fru Ramm.

— Jag har min uppfinning färdig och skall lämna in den.

— Har du så mycket pengar, att du kan få den känd? frågade hans hustru ivrigt.

— När folk får se den geniala uppfinningen, inföll tant Ingertha, kommer de att slåss om att få finansiera den.

— Det är förargligt att behöva vända sig till främlingar, sade ingenjören, ty det förlorar man så mycket på. Jag har god lust att visa den för mamma och Per.

— Nej bry dig inte om det, Johannes. De ställer sig alltid skeptiska inför allt vad du gör, och Ingertha såg beundrande på honom. De gör dig missmodig med alla sina invändningar.

— Om det är något bevänt med uppfinningen, så måste väl också de ge med sig, sade fru Ramm. Jag följer förresten med dig, Johannes.

— Du?

— Ja, tänk att även jag har något att bestyra i stan för en gångs skull, svarade hon försmädligt.

— Du måste lova mig Johannes, att telegrafera, om det går bra för dig. Tant Ingertha lade handen på hans arm.

Ingenjören nickade, steg upp från bordet och gick brådslande upp till sitt rum.

— Vad skall du göra i stan, Emily? frågade Ingertha.

— Herre Gud, kan jag då inte få lov att röra på mig utan att du skall plåga mig med dina evinnerliga frågor!

Ingertha knep ihop läpparna.

— Det var inte så illa menat, sade hon i förvåningsvärt foglig ton. Förresten borde vi alla vara glada och lyckliga i dag över att Johannes har slutat sitt arbete. Tänk, vilken stor dag det är! Till och med du Emily, skall nog nedlåta dig att använda de pengar, som säkert kommer att strömma till Ramsborg.

— Det har du spått förr, Ingertha, men ännu aldrig har jag märkt, att Johannes förtjänat ett öre på sina uppfinningar — tvärtom. Han kan ju inte hitta på något som är användbart.

— Du borde skämmas att tala så om din egen man.

Brit såg häpen på den annars så sävliga Ingertha.

Fru Ramm skrattade hånfullt och stod i begrepp att åter ge ett hetsigt svar, då Brit skyndade sig att säga:

— Men vad skall ni ha med er, fru Ramm? Vi måste göra era kläder i ordning och leta reda på en koffert.

Hon var så van att tjäna som avledare, då svägerskorna drabbade ihop, och hon visste, att klädfrågan ögonblickligt skulle ge fru Ramms tankar en annan riktning.

Emellertid kände den unga flickan sig orolig. Vad i all världen skulle fru Ramm göra i huvulstaden och vad hade hon i sinnet?

Då hon packade kofferten kvällen före avresan försökte hon få veta något.

— Blir ni länge borta, fru Ramm?

— Vet inte. Hon vände sig om och såg på Brit med lysande ögon. Kanske jag aldrig kommer tillbaka.

— Men ni måste väl ändå tala om litet för oss. Vad skall jag svara på er svärmors frågor?

— Svara vad ni vill. Men Brit, sade hon hastigt, lova mig, att ni inte skvallrar för henne.

— Skvallrar —

— Ja, skriv nu inte och tala om för henne, att jag rest. Jag reser ju för övrigt i min mans sällskap, och då måtte jag väl ha skydd.

Men Brit kände sig i alla fall orolig, när de rest. Hon var inte alls säker på, att ingenjören skulle bry sig det minsta om, vad hans hustru gjorde. Hans huvud var fullt av hans egna funderingar och planer.

— Vet ni vad Emily tänker ha för sig i stan? frågade fröken Ramm.

— Det har jag inte en aning om. Hon har inte sagt ett ord därom till mig.

— Såna dumheter att just nu hänga sig på Johannes. Han har väl annat att göra än att ta hand om henne. Hon kommer bara att plåga och irritera honom.

Fyra dagar gingo utan några underrättelser. Ingertha väntade med spänning på telegrammet, som aldrig kom. Det var ensligt och tyst på Ramsborg, och Brit kände sig fortfarande mycket orolig för fru Ramms skull.

På fjärde dagens afton kom ingenjören ensam tillbaka. Han gick direkt upp på sina rum, och inte ens Ingertha fick veta något.

— Stackars karl, tänkte Brit, han har väl återigen blivit besviken.

Följande dag visade han sig inte varken vid midagen eller kvällsmålet och Ingertha sade ingenting. Till sist stod Brit inte ut längre.

— Jag undrar så mycket hur det gått och om fru Ramm snart kommer hem?

— Varken jag eller Johannes vet någonting om Emily. Hon försvann, så snart de kom till stan. Tant Cornelia ville naturligtvis, som jag sade, inte

ha något att göra med hans uppfinning och tror inte på den. Nu väntar han svar från annat håll.

— Men var kan fru Ramm vara?

Ingertha ryckte likgiltigt på axlarna.

— Det är mer än jag kan svara på. Var ni lugn för, att hon låter höra av sig så snart hon behöver pengar.

Men dagarna gingo utan att de hörde ett ord. Conny frågade efter sin mor, men Brit kunde inte svara annat än att hon förmodligen var hos sina vänner.

Men efter ett par veckor kom äntligen ett brev till Brit, vari hon ganska riktigt bad om pengar.

»Jag är skyldig för en vecka här på hotellet», skrev hon, »och ni måste för Guds skull omgående skicka mig 200 kronor.»

Brit blev alldeles förskräckt. Var i all världen skulle hon få så mycket pengar? Hon rådgjorde med Hilda, men hon hade inga pengar att avvara. Att vända sig till Ingertha tjänade ingenting till, och därför måste Brit ta mod till sig och gå upp till ingenjören, hur motbjudande det än var.

Med hjärtat i halsgropen knackade hon på hans dörr. Hon hade aldrig förr varit inne hos honom.

— Stig in! ropade en röst, och då hon lydde uppmaningen såg hon honom sitta vid skrivbordet i sin gamla grå rock.

— Förlåt att jag stör er, men jag har fått brev från er fru, och —

Han vände sig om och sköt upp de stora glasögonen i pannan.

— Vad vill hon nu då? frågade han.

— Hon har inga pengar att betala hotellräkningen med och ber mig skicka 200 kronor.

— Har ni så mycket pengar?

— Nej.

— Ja, inte jag heller.

— Men vad skall vi då göra?

Hans likgiltighet gjorde Brit alldeles förtvivlad.

— Det vet jag inte, fröken Warming. Kan ni inte klara den saken? Jag har för länge sedan uppgivit försöket att skaffa pengar. Det har aldrig lyckats mig.

— Ja, men vi måste skaffa er fru dessa pengar.

Han svarade inte utan satt bara och stirrade rätt framför sig.

— Tillåter ni att jag skriver till er mor och förklarar saken för henne?

— Om ni tror det lönar sig, men det tror inte jag.

— Ja, då så.

Brit gick hastigt sin väg. Han var ju fullkomligt hopplös, och hon måste reda sig på egen hand, men han hade kanske rätt i att det inte lönade sig att vända sig till gamla fru Ramm.

Plötsligt föll henne en tanke in.

— Per, ja, naturligtvis skriver jag till Per, så får han förklara saken för sin mor bäst han vill.

Hon satte sig strax ner och skrev två brev. Ett till fru Emily med löfte att hjälpa henne, och det andra till Per Ramm, vari hon förklarade allt och bad om hans hjälp.

Två dagar därefter kom ett telegram, adresserat till Brit.

»Kommer i morgon tillsammans med Emily.

Per.»

ELFTE KAPITLET.

Brit fick med ens otroligt bråttom. Per Ramm skulle komma, och då fick det inte se alltför otrevligt ut i rummet. Hon både gladde sig över och gruvade sig för hans ankomst. Bara han och hans mor inte voro på allvar onda på fru Emily! Och kanske de inte voro så goda på henne heller för att hon låtit fru Ramm resa, men hon kunde väl ändå inte ha lagt sig i att damen i fråga ville göra sin man sällskap till staden, och det borde de förstå. Men ville hon vara riktigt ärlig måste hon förstås, erkänna att hon förstått att fru Ramm gjorde förberedelser till något som hon haft i tankarna. Hon borde nog ha gripit in i tid, men det var minsann, inte så lätt.

När telegrammet kom, blev hon så glad, att hon för andra gången tog mod till sig och gick upp till ingenjören för att tala om den glada nyheten.

— Ja, det var ju bra, var allt vad han svarade, och så började han åter bläddra i sina papper.

Brit kände sig ganska tillplattad, då hon gick ned igen. Hon hade haft god lust att ta ett ordent-

ligt tag i det yviga grå håret och ruska om honom bara för att se om inte åtminstone det skulle göra honom häpen. Det gick verkligen inte an att vara så till den grad likgiltig för sin omgivning.

Hon insåg, att det var fullkomligt hopplöst att försöka ändra förhållandena häruppe på Ramsborg. Det hade nog både Per och hans mor kommit underfund med för länge sedan och därför låtit dem sköta sig som de ville.

Det hade också hon gjort, om hon inte tyckt synd om Conny, men längre än till sommaren ville hon inte stanna, så mycket var säkert, fast då fick hon kanske aldrig mer träffa Per Ramm. Nåja, den tiden, den sorgen, och ännu var det långt till sommaren.

Brit och Conny vandrade från fönster till fönster för att speja efter släden, som snart måst vara här.

— Där kommer de! ropade Conny plötsligt.

Och det var verkligen Blacken och släden. Brit kände på långt håll igen fru Ramm på hennes fladdrande flor, och bredvid henne satt en mansperson, som inte kunde vara någon annan än Per. Stackare, det hade nog inte varit en lätt och trevlig uppgift att förmå henne att följa med hem.

— God dag! ropade Brit, som tillsammans med Conny hade sprungit ända ut på gårdsplanen för att ta emot dem.

Per svängde sin pälsmössa, och hans bruna ögon lyste, då de mötte Brits.

— Välkommen tillbaka, fru Ramm!

Hälsningen blev obesvarad. Brit hjälpte henne vänligt att stiga ur släden, för hon såg så blek och trött ut. Conny rusade fram och ville slå armarna om moderns hals.

— Far då litet varligt fram, barn, sade fru Ramm och knuffade Conny tillbaka. Ja, Brit här har ni nu fången tillbaka efter fjorton dagars härlig frihet — och fångvaktaren också, men han är kanske mer välkommen, tillade hon, i det hon gick in.

Brit stod stilla och stirrade aldeles förfärad på Per.

— Bry er inte om henne, sade han. Hon är ursinnig, och då blir hon alltid i högsta grad obehaglig. Undvik henne så mycket ni kan, det är mitt bestämda råd. Nyss såg ni så strålande glad ut, låt nu inte hennes dåliga lynne inverka också på er. Jag har fått hårda ut med det i snart tolv timmar, och det tar på krafterna, må ni tro. Mamma bad mig tacka för brevet. Jag skulle hälsa er, att hon är glad åt, att det i alla fall finnes en förnuftig människa här på Ramsborg.

Då de kommo in hade fru Ramm redan gått in till sig. Kappan låg kastad på bordet och hatten

hade hon slängt i en vrå. Brit samlade ihop ytterkläderna och gick ut med dem i förstugan.

— Tycker ni, att jag skall gå in till henne? Någon måste ju se om henne litet, sade Brit, som inte kunde glömma hennes bittra ord.

— Nej, det tycker jag inte alls. Däremot bör ni pyssla om mig en smula. Jag förtjänar det bra mycket mer, därför att det här dygnet har varit verkligt ansträngande.

— Conny, spring upp och tala om för din far och tant, att de har kommit.

Hon ville ogärna att Conny skulle få höra för mycket.

— Ä, ni är en stor stark karl, som gott kan tåla vid litet obehag, sade Brit leende, då Conny skyndat ut.

— Ni kan tro hon blev ond, då jag uppträdde på scenen. Jag hade absolut inte rest, om jag inte vetat att jag till belöning skulle få träffa er, sade han och gav henne ett varmt ögonkast.

— Vad har hon haft för sig? frågade Brit för att ge hans tankar en annan riktning.

— Bott på hotell och levt livets glada dagar med sina gamla vänner och gjort av med en massa pengar. Jag måste hota henne med, att jag inte ämnade betala ett öre av hennes skuld utan resa min väg, in-

nan hon gav med sig och gick in på att följa med mig hit. Hon är förresten ond på er också och påstår att ni skvallrat.

— Ja, men vad skulle jag ta mig till? utbrast Brit häftigt.

— Ni har gjort det enda riktiga. Både mamma och jag —

— God dag, Per, tack för att du kom, sade ingenjör Ramm, som i detsamma trädde in. Var är Emily?

— Inne hos sig.

Ingenjören gick in till sin hustru men kom strax tillbaka.

— Emily har redan lagt sig och vill inte bli störd, sade han.

— Då står vi alltså och stampar precis på samma ställe som förr, sade Brit sakta. Nu kommer hon inte att stiga upp mer.

— Det är kanske bäst för henne själv och oss andra, sade ingenjören och strök sig med en trött rörelse över håret.

Brit såg rådvill på Per, som smålog mot henne, då han sade:

— Ni måste försöka låta folk sköta sig som de själva vill. Det lönar sig inte att vilja hjälpa människor, som inte vill ha hjälp. Inte ens ni förmår

att väcka levnadsmod och glädje hos den, vars livsmärg är bortfrätt.

Det var sent på kvällen. Alla de andra hade gått och lagt sig, men inne i trädgårdsrummet satt Brit. Hon hade krupit upp i den stora länstolen. Det var mörkt i rummet, endast glöden i kaminen lyste svagt.

Brit var gränslöst olycklig. Det hade varit ett stormigt uppträde inne hos fru Ramm. Brit kände sig både sårad och modlös. Hon hade menat så väl och försökt så gott hon kunde att ändra det som hon tyckte var galet i detta stora, rysliga hus, men nu måste hon erkänna, att hon misslyckats fullständigt, ty fru Ramm hade rent ut sagt henne att det var hon och uteslutande hon som var skulden till att allt gått på tok.

— Om ni bara låtit oss leva, som vi levde förut och inte väckt till liv längtan och hopp i mitt staccars utpinade hjärta, så hade jag sluppit att än en gång uppleva den fruktansvärda misräkningen,

snyftade hon. Men ni fikade förstas bara efter att bli beundrad av svärmor och Per. Ni tänkte bara på er själv och inte ett dugg på det onda ni gjorde mig.

Det var i synnerhet de sista orden som sårat Brit så djupt. Hur kunde fru Ramm tro, att hon var en så lumpen och intrigant varelse! Skymforden och förebråelserna strömmade utan uppehåll över fru Ramms läppar, och drev Brit på flykten. Hon stod inte ut med mera och förstod att det inte lönade mödan att försvara sig. Ack, om bara mor varit här! Hon kände sin flicka och visste att inga låga bevekelsegrunder hade drivit henne att handla som hon gjort. Tänk, om de andra tänkte på samma sätt som fru Ramm! Å, det vore förfärligt! Det började hetta i kinderna, ty hon påminde sig plötsligt, vad Lill Bloch sagt: »Hon hänger väl efter honom och låtsar sig vara ett dygdemönster, till dess hon kommit dit hon vill.»

Men hon hade ju tagit sig an Ramsborg långt innan hon kände Per Ramm. Att hon sedan gjort ett och annat, som hon trodde att Per och hans mor skulle gilla, kunde ju inte förnekas — men det hade dock inte skett av själviska beräkningar. Visst måste hon erkänna för sig själv, att hon ville att de två — i synnerhet Per — skulle tycka om henne, men det låg väl inget ont i det!

Och Conny! Ja, Conny hade hon tyckt om från första stunden. Det hade skurit henne i hjärtat att se, hur ensam och försummad den lilla flickan gick där bland de äldre, som bara tänkte på sig själva. Fru Emily var till och med förargad över att de två voro så goda vänner.

— Ni har proppat dumheter i barnets huvud, och fått henne att vantrivas i sitt eget hem. Hon kan inte tala om annat än hur förtjusande allting var hos farmor. Och så är det Brit här och Brit där, och Brit säger och Brit tycker — oss andra bryr hon sig inte om —

Brit satte sig hastigt tillrätta i länstolen. Fasta steg hördes och en låg vissling. Ingen visslade på Ramsborg mer än Per Ramm —

Nu öppnades dörren, och hon såg hans gestalt i det svaga ljuskenet från kaminen.

Brit rörde ofrivilligt på sig.

— Är det någon här? Nej, men är det ni, Brit! Sitter ni och drömmer i mörkret? frågade han skrattande och slog sig ner i stolen mittemot hennes.

— Jag har ingen lust att lägga mig. Brit hörde själv hur tjock och underlig hennes röst ljöd.

— I så fall lägger vi in litet mer ved i kaminen, och han lät handling följa på orden. Säg mig nu, Brit, vad ni satt och drömde om.

— Jag drömde inte alls. Jag satt bara och tänkte

på ett obehagligt uppträde, och så berättade hon en del av vad fru Emily sagt.

— Jag begriper inte, att ni som är så klok och förständig bryr er om vad den fjolliga damen säger, utbrast Per. Ni måtte väl ha märkt, att hon är långt ifrån normal.

— Ni vet inte, fortsatte han, hur tacksamma min mor och jag är för vad ni gjort för Conny. Ni har förändrat henne från en skygg och tafatt unge till en söt och naturlig liten flicka. Mamma påstår, att ni förstått att leta fram alla hennes goda sidor.

— Ja, men det har jag inte gjort av egoistiska bevekelsegrunder. Jag har bara hållit så mycket av Conny.

— Egoistiska — vad menar ni med det?

— Fru Ramm sade — kom det långsamt — att — att jag tagit hand om Conny och allt här bara — bara för att ni och er mor skulle tycka om mig.

— Om så var, hade ju Conny i alla fall bara gott därav. Men säg mig, Brit, vill ni gärna att min mor och — jag skall hålla av er?

— Det är klart. Jag vill gärna, att alla skall tycka bra om mig.

— Men inte alldeles särskilt min mor och — jag? Han lutade sig fram mot henne.

Han fick vänta litet på svaret.

— Jo, kom det lågt.

I nästa sekund stod han bredvid henne.

— Säg det en gång till, Brit! Säg, att du gränslöst gärna vill att jag — att bara jag skall hålla mer av dig än någon annan människa på jorden.

Han tog hennes händer och drog henne upp till sig.

— Ja, det vill jag — gränslöst gärna, viskade hon.

Det blev sent, innan Brit och Per skildes den kvällen, och då allt var klart dem emellan. Per hade måst lova att inte säga ett ord om vad som hänt till någon levande varelse på Ramsborg, ty Brit härdade inte ut att se fru Emilys ironiska leende eller höra tant Ingerthas likgiltiga lyckönskningar. Och Brit hade måst lova, att de skulle gifta sig så fort som möjligt, sedan de talat med hennes föräldrar och hans mor.

— Och nu följer du mig genast härifrån, ty jag vill inte att du skall stanna en dag längre på detta ohyggliga ställe.

— Nej, det kan jag inte, svarade Brit. Jag har lovat din mor att stanna här till sommaren.

Per skrattade.

— Nu stannar du ju inte bara läsåret ut utan hela ditt liv i vår familj, och bättre kan du inte hålla ditt löfte till min mor.

— Ja, men Conny —

— Henne tar vi med oss, och så får hon stanna hos mamma under vår bröllopsresa.

Mot detta förslag hade Brit inga invändningar att göra. Och nu kunde han få kalla henne »den underbara Brit», så ofta han själv hade lust.

B. W. AHLSTRÖM'S UNION BOOKS

PUBLISHED BY THE UNION BOOKS COMPANY, 100 N. 3rd St., ST. LOUIS, MO.

No.	Title	Price
1	...	...
2	...	...
3	...	...
4	...	...
5	...	...
6	...	...
7	...	...
8	...	...
9	...	...
10	...	...
11	...	...
12	...	...
13	...	...
14	...	...
15	...	...
16	...	...
17	...	...
18	...	...
19	...	...
20	...	...
21	...	...
22	...	...
23	...	...
24	...	...
25	...	...
26	...	...
27	...	...
28	...	...
29	...	...
30	...	...
31	...	...
32	...	...
33	...	...
34	...	...
35	...	...
36	...	...
37	...	...
38	...	...
39	...	...
40	...	...
41	...	...
42	...	...
43	...	...
44	...	...
45	...	...
46	...	...
47	...	...
48	...	...
49	...	...
50	...	...

FÖRTÄTTNING PÅ FÄRRENS BAKSIDA

B. WAHLSTRÖMS UNGDOMSBÖCKER

KARTONNERADE MED FRAMSIDAN I FÄRGTRYCK

4.	<i>Bland guldgravare och indianer</i> av G. A. Henty	1.50	49-50.	<i>En praktig flicka</i> av L. M. Alcott. Flickbok	2.75
6.	<i>Ljudlösa steg</i> av E. S. Ellis	1.50	51.	<i>Den förste svensken av Radscha</i>	1.75
7.	<i>Silverormen</i> av Axel Kerfve	1.50	52.	<i>S:t Markus-Lejonet</i> av G. A. Henty	1.75
10.	<i>Spöket på floden</i> av E. S. Ellis	1.50	53.	<i>Indianer och vita</i> av E. S. Ellis	1.75
12.	<i>Sam Engrens äventyr i Mexiko</i> av Axel Kerfve	1.50	54.	<i>Martin Forster av Friedrich J. Pajeken</i>	1.75
13.	<i>Jetro Juggens</i> av E. S. Ellis	1.50	55-56.	<i>Pieter Maritz</i> av Niemann	2.75
17.	<i>Björnjägarens son</i> av Karl May	1.50	57.	<i>Barnen på Böljenäs</i> av K. Wenström. Flickbok	1.75
19.	<i>Nybyggarna i Kentucky</i> av E. S. Ellis	1.50	58.	<i>Prinsessan på ärten</i> av Anna Bjerke. Flickbok	1.75
20.	<i>Winnetous testamente</i> av Karl May	1.50	59.	<i>Blockhuset vid Hocking River</i> av E. S. Ellis	1.50
24.	<i>Blockadbrutaren</i> av Axel Kerfve	1.50	60.	<i>Guldsökarna i Texas</i> av Gunnar Örnulf	1.50
25.	<i>Hjortfot</i> av E. S. Ellis	1.50	61.	<i>Indianhövdingen</i> av E. S. Ellis	1.50
26.	<i>Lilla prinsessan</i> av F. H. Burnett. Flickbok	1.50	62.	<i>Gabu, grottmänniskan</i> av Radscha	1.50
27.	<i>Järnhjärta</i> av E. S. Ellis	1.75	63.	<i>Rödskjorta</i> av E. S. Ellis	1.50
28.	<i>En yrhätta</i> av Emmy von Rohden. Flickbok	1.50	64.	<i>Med rödskind på krigssträt</i> av Chas. R. Kenyon	1.50
29-30.	<i>Tre kommandörer</i> av W. H. G. Kingston	3.—	65.	<i>Sven Vågmans äventyr</i> av Gunnar Örnulf	1.50
31.	<i>Hjortfot på Prärien</i> av E. S. Ellis	1.50	66.	<i>Lilla kusinen</i> av Ethel Turner. Flickbok	1.50
32.	<i>Smugglarna</i> av A. Kerfve	1.75	67-68.	<i>Värnlös</i> av Malot. Flickbok	2.50
33.	<i>Kaparens guld</i> av Wilkins	1.75	69.	<i>Med luftskepp till Nordpolen</i> av Roy Rockwood	1.50
34.	<i>Hjortfot i Klippiga Bergen</i> av E. S. Ellis	1.50	70.	<i>Klämmiga pojkar</i> av E. Lieberath	1.50
35.	<i>Regnbägsön</i> av L. Tracy	1.75	71.	<i>Julle, Långstroppen o. vi</i> av Ebbe Lieberath	1.50
36.	<i>Lilla hennes nåd</i> av E. Jepson. Flickbok	1.50	72-73.	<i>Det sjunkna guldskeppet</i> av Hanns von Zobeltitz	2.50
37.	<i>Yrhättan som förlovad</i> av E. v. Rohden. Flickbok	1.50	74.	<i>Trollsländan som backfisch</i> av Clément. Flickbok	1.50
38.	<i>Vargjägarna</i> av J. O. Curwood	2.—	75.	<i>Nelly o. hennes vänner</i> av v. Vietinghoff. Flickbok	1.50
39-40.	<i>Tre amiraler</i> av W. H. G. Kingston	3.—	76.	<i>Bessie och hennes bröder</i> av Habberton. Flickb.	1.50
41.	<i>Havets herre</i> av Strang	2.—	77.	<i>En modern flicka</i> av A. Baadsgaard. Flickbok	1.50
42.	<i>Skattsökarna</i> av J. O. Curwood	2.—	78.	<i>Tre flickor på äventyr</i> av Anne Lykke. Flickbok	1.50
43.	<i>Sjörövaren</i> av Marryat	2.—	79.	<i>Trollsländan som förlovad</i> av B. Clément. Flickb.	1.50
44.	<i>Öknens ande</i> av Karl May	2.—	80.	<i>På äventyrliga stigar</i> av Gustaf Bolinder	1.50
45.	<i>Myteriet på Grosvenor</i> av Clark Russell	2.—	81.	<i>Kolonisterna vid Ohiofloden</i> av E. S. Ellis	1.50
46.	<i>Ej som andra flickor</i> av Carey. Flickbok	2.—			
47.	<i>Vid indianträsen</i> av G. A. Henty	2.—			
48.	<i>Överfallet på nybygget</i> av Olov Thomas	2.—			

FORTSÄTTNING PÅ PÄRMENS BAKSIDA.

- 75

GÖTEBORGS UNIVERSITETS
BIBLIOTEK

1001930946

